Milliyet
ÇOCUK
30 Haziran 1980 ● Sayı:26 ● 20 Lira

Her hafta
Milliyet
ÇİZGİ-ROMAN
dergisi
armağan ediyoruz

Bir çizgi romanın tamamı
UĞURSUZ ÇÖL

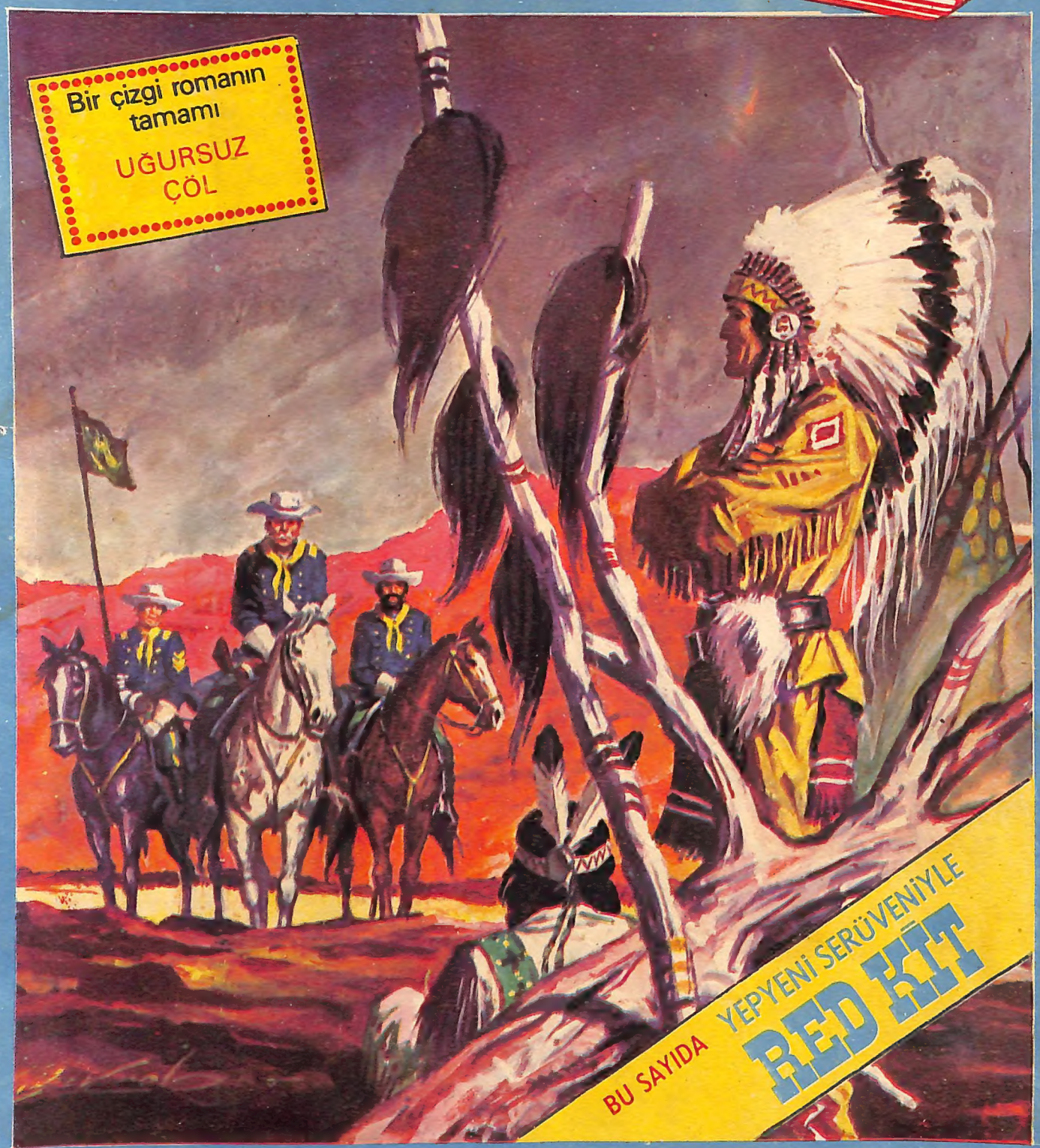

BU SAYIDA YEPYENİ SERÜVENİYLE
RED KİT

TEMEL REİS

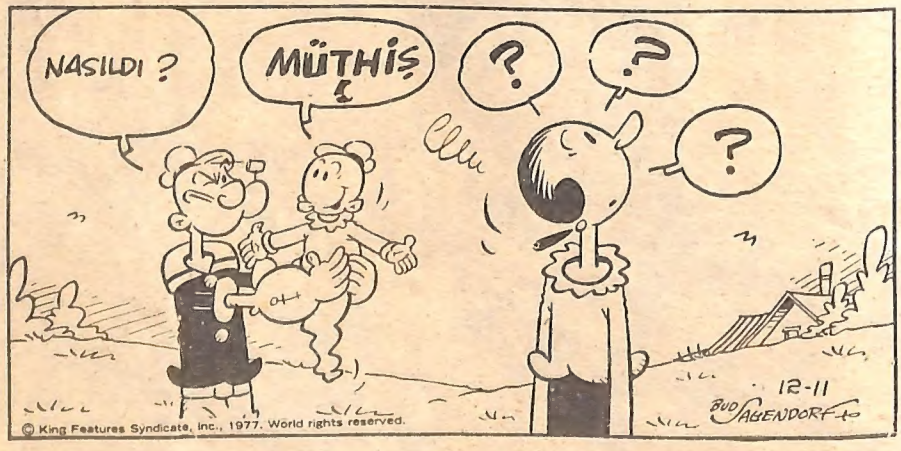

© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

30 Haziran 1980

1980/Sayı 26 / Sıra 369

•

Sahibi:
Milliyet Yayın A.Ş. adına
ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Yönetmeni:
ÜLKÜ TAMER

Sorumlu Yazı İşleri Yönetmeni:
GÜL ÖNET

Teknik Yönetmen:
MEHMET İLKORUR

•

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu
İstanbul

Abone ve Satış için Başvuru Adresi:
MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu
İstanbul

Abone Koşulları:
1 yıl: 1014 TL.
6 ay: 507 TL.
Uçakla:
1 yıl: 1092 TL.
6 ay: 546 TL.
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir

Dizgi:
Milliyet Yayınları

Baskı:
Milliyet Ofset Tesisleri

Türkiye'de satış fiyatı:
20 TL

Kıbrıs'ta satış fiyatı:
25 TL

bizden size

YENİ yazılarımızla dolu bir sayımızla daha karşınızdayız sevgili okurlarımız. Dilerseniz bu sayımızda yer alan yazılarımıza kısaca bir göz atalım...

ÖYKÜMÜZ İbrahim Örs'ten... Sanatçıyı artık hepiniz tanıyorsunuz. Öykülerini dergimizde okudunuz. Aynı zamanda eski bir gazeteci olan yazarın, sizler için yazdığı, "Elma Hırsızları" adlı son öyküsünü de beğeneceğinizi umuyoruz.

BİRKAÇ hafta önceki dergimizi okuyan bazı kardeşlerimiz, Leonardo da Vinci'nin, "Hayvan Masalları"nı görünce şaşırdıklarını, bize yazdıkları mektuplarda açıkladılar. Evet, sevgili okurlarımız, "Matematikçi, Gökbilimci, Ressam" gibi çok zengin bir kimlik kartı olan Vinci, Hayvan Masalları da yazdı. Bu güzel masalları siz, "Milliyet Çocuk Dergisi" okurlarına sunmaktan kıvanç duyuyoruz.

GEÇTİĞİMİZ haftalarda İtalya'da yapılan, "Avrupa Futbol Şampiyonası" maçlarının en başarılı yıldızlarından biri de, İngiliz Kevin Keegan idi... Geçtiğimiz yıl da, "Avrupa'nın En İyi Futbolcusu" ünvanını kazanan Keegan, maçları televizyonları başında izleyen futbolseverleri adeta büyüledi. Onun yaşamından ilginç bir kesiti, iç sayfalarımızdaki, "Spor" sayfamızda okuyabilirsiniz.

Kevin Keegan

İÇ sayfalarımızda size Peru'daki bir tuz çölünden söz edeceğiz. Uçsuz bucaksız, bembeyaz bu çölü geçtiğimiz aylarda üç Fransız genci aşmaya çalıştı. Üç günde ancak 200 kilometre yol alabilen bu gençlerin öyküsünü seveceğinize inanıyoruz.

KANADA'da 1976 yılında yapılan Montreal Olimpiyatları'nda Amerikalı bir yüzücü katasını kazıtarak yarışmalara katıldı. Gazetecilerin de ilgisini çeken yüzücünün fotoğrafları tüm dünya basınına yayıldı. Onun öyküsünü ve konuyla ilgili seveceğinizi umduğumuz karikatürleri, "Olimpiyatlar" sayfamızda okuyabilirsiniz.

Gelecek Pazartesi günü, yeni bir sayımızda buluşmak üzere, hepinize iyi günler ve esenlik dolu bir hafta dileriz.

OKURUN SESİ

● **SİBEL - NUSRET CEYLAN** (*Ankara*): Milliyet Çocuk Dergisi'ni çok beğeniyor ve seviyoruz. "Her Hafta Bir Konuk" köşesini yine yayınlayamaz mısınız. Bu dileğimizi yerine getirirseniz çok sevineceğiz.

● **EROL GÜNAY** (*İstanbul*): Milliyet Çocuk Dergisi'ni çok seviyorum. Acaba dünya ülkeleri hakkında bilgi yayınlayabilir misiniz.

● **FERDEN ÇARIKÇI** (*İstanbul*): Dergimizi çok beğeniyor ve her hafta alıyorum. Reklamları azaltıp onların yerine bizlerin ilgisini çekecek eğitici ve eğlendirici yazılar yayımlarsanız memnun olurum. Ayrıca yabancı ülkelerden "mektup arkadaşı" edinmemizi sağlarsanız sevinirim.

● **ESRA ÇAVDAR** (*Trabzon*): Milliyet Çocuk Dergisi'nin en son sayfasında yayınladığınız hayvan resimlerini poster şeklinde yayınlarsanız çok sevinirim. Ayrıca Püskül ile Çilli'yi yayınlayabilir misiniz?

UZAY ÇOCUKLARI

TEMBELLER ADASI

ZAVALLI KUŞ.. NE DURUMA DÜŞMÜŞ!

TAÇIMI TAHTIMI YİTİRDİM DOSTLAR... NE KADAR YOLUNSAM AZDIR...

HAYDİ YOLUN YOLUNABİLİRSEN. YOLUNACAK TÜY KALMAMIŞ Kİ...

ÜZÜLME.. BU İŞ YALNIZCA SENİN BAŞINA GELMEDİ, GERÇEKTE HİÇ KİMSE KRAL DEĞİLDİR.. BİRAZ GÜÇLENEN BAZI KİŞİLER KENDİLERİNİ KRAL SANIRLAR!

SEN GARİP BİR KUŞSUN. YÜKSEKLERDE UÇARKEN BAŞKALARI AŞAĞIDA KALIYOR DİYE BÖBÜRLENME. KUŞ OLDUĞUNU UNUTMAZSAN MUTLU YAŞARSIN...

ŞİMDİ ÖNEMLİ OLAN BU KUŞUN MUTLULUĞU DEĞİL, İNSANLAR VE HAYVANLAR KORKUYLA KAÇIP GİTTİLER...

SEN ORMANDAYDIN. ANLAT BİZE NELER OLDUĞUNU..

HİÇBİR ŞEY ANLAYAMADIM. DERİN DERİN UYUYORKEN YILDIRIM ÇARPTI... KORKTUM VE KAÇMAYA BAŞLADIM..

YILDIRIM DEDİĞİ ŞEY, ALTIN ADAMLARIN SİLAHINDAN ÇIKAN ELEKTRİK AKIMI!

TEMBELLERİ KALDIRIP ALTIN MADENİNDE ÇALIŞTIRMAK İSTİYORLARDI. AMA UYANAN, DELİ GİBİ KAÇTI...

ALTIN MI? NEDİR O?

DEĞERLİ BİR MADEN, SONRA ANLATIRIM, ŞİMDİ GİDELİM... İNSANLARLA HAYVANLAR BİRBİRLERİNİ PARÇALAMADAN BULUP SAKİNLEŞTİRELİM..

HAYDİ SARMAN BİZE İŞ ÇIKTI. GENE İZ SÜRECEĞİZ..

DEMEK BÜTÜN TEMBELLER UYANDI.. ÇOK GÜZEL, ÇOK GÜZEL. GETİRİN ONLARI BURAYA..

HEPSİ DELİ GİBİ KAÇIP GİTTİ ŞEF!

DÜŞÜN PEŞLERİNE TUTUP GETİRİN!

ŞİMDİ AKŞAM OLUYOR.. BU İŞİ SABAHA BIRAKALIM...

HAYDİ HERKES YEMEYİNİ YESİN, YATIP UYUSUN...

ÖF! BİTTİM ÖLDÜM YORGUNLUKTAN..

İÇERİSİ KARANLIK DIŞARISI KARANLIK. UYUDUĞUMUZ GÜNLERDE DÜŞLERİMİZ AYDINLIKTI...

UZAYIN GÖREMEDİĞİMİZ, BİLEMEDİĞİMİZ BİR YERİNDE, TEMBELLER ADASININ BULUNDUĞU GEZEGENDE, GECEYİ DÖRT TANE AY SÜSLEDİ.. DÜNYAMIZDAN MİLYARLARCA IŞIK YILI UZAKTA YORGUN İNSANLAR, HAYVANLAR UYUDULAR... YALNIZCA BEYİNLERİNDE UYKU MERKEZLERİ BULUNMAYAN SEVGİ GEZEGENLİLER, GÜNEŞİN DOĞMASINI BEKLERKEN UYUYANLARA GÖZ KULAK OLDULAR...

HAYDİ KALKIN GÜNEŞ DOĞDU, HERKES İŞ BAŞINA...

BİZ ÇOK YORGUNUZ ÇALIŞMAYACAĞIZ ARTIK..

BUGÜN GÜNEŞİ GÖRMEK İSTİYORUZ. İÇERİSİ KARANLIK.

BÖYLE YAŞAMAKTANSA UYUMAK DAHA İYİ..

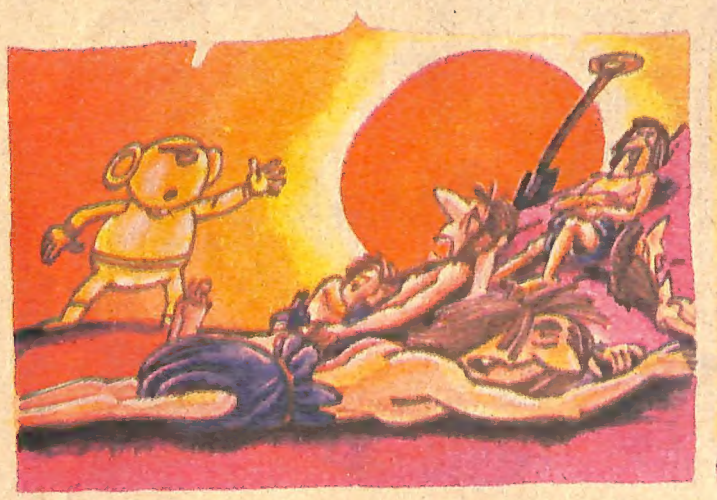

HEH-HEH! SAKA YAPIYORSUNUZ. ÇALIŞMANIN NE KADAR YARARLI OLDUĞUNU GÖRDÜNÜZ.. FAZLA KİLOLARINIZI ATTINIZ.. HEPİNİZ SAĞLIKLI İNCECİK İNSANLAR OLDUNUZ..

BİRAZ FAZLA İNCELDİK AMA. AÇIZ YORGUNUZ AKŞAMA KADAR TÜNEL KAZIP TOPRAK TAŞIMAKTAN BIKTIK..

BİRAZ DAHA DİRENİN ALTINLARI BULUNCA HEPİMİZ ÇOK MUTLU OLACAĞIZ...

NEDİR BU ALTIN DEDİĞİNİZ? YENİR Mİ? SAĞLIĞA YARARI VAR MI?

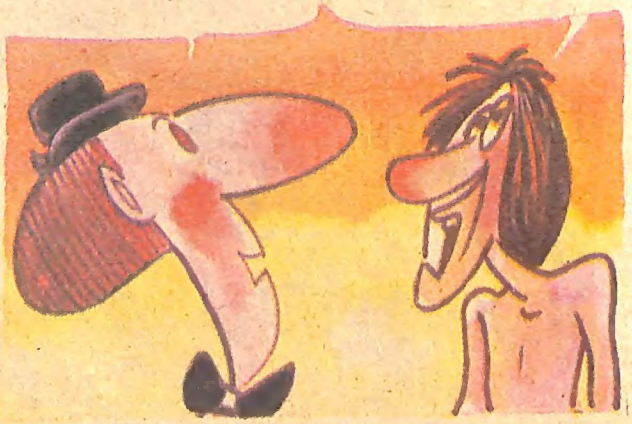

ALTINI GÖRMEDEN YARARINI GÖRDÜNÜZ.. HEPİNİZ SPORTMEN ÇITA GİBİ KİŞİLER OLDUNUZ.. HELE BİR BULUN, DAHA ÇOK YARARINI GÖRECEKSİNİZ...

DOĞRUSU, MERAK EDİYORUZ AMA BUGÜN DE BULAMAZSAK TÜNEL MÜNEL KAZMAYIZ ARTIK.

BUNLARIN GÜCÜ TÜKENDİ YENİ KİŞİLER BULUP GETİRİN..

HAKLISINIZ... ZORLASAK TA ÇALIŞAMAZLAR..

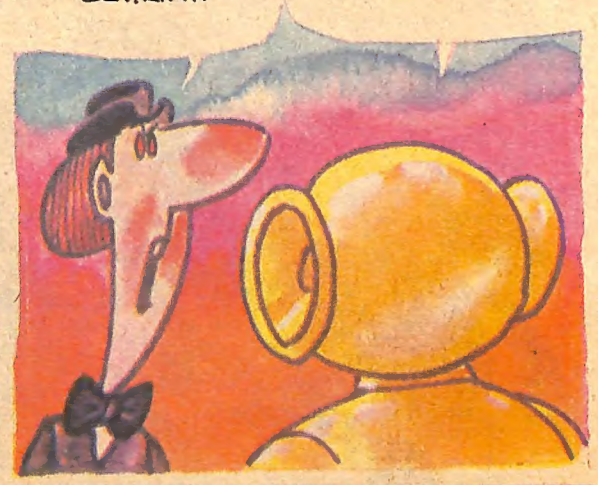

KAÇIRDIĞIMIZ ADAMLARI BİR BULSAK..

ÜZÜLME BULURUZ UZAĞA GİTMEMİŞLERDİR...

İŞTE, İŞTE BURDA İZLER VAR!

ONLAR HAYVAN İZLERİ İNSANLARI BULALIM BİZ...

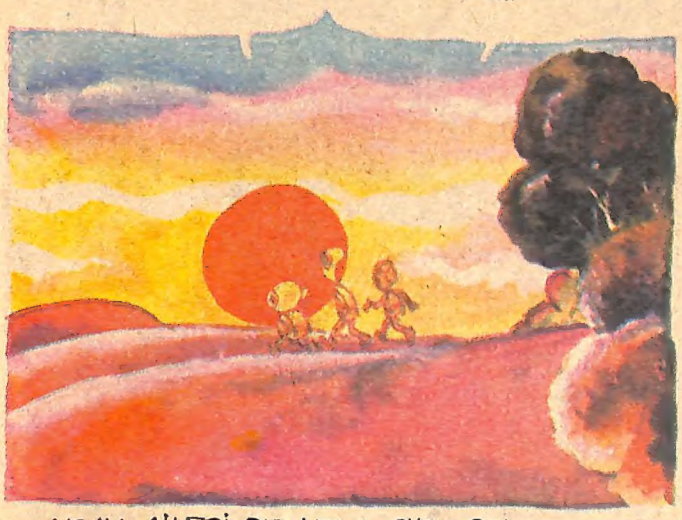

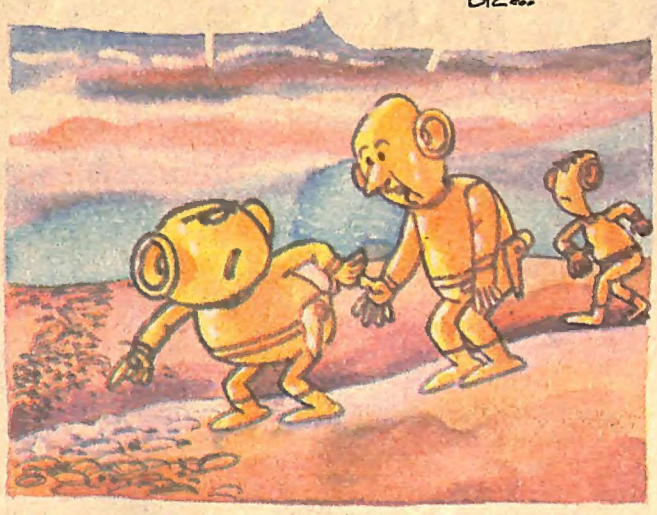

UZAY AİLESİ DE YOLA ÇIKMIŞTI..

BİR ÖNERİM VAR ANNE.. BİZ İNSAN İZLERİNİ SÜRELİM, SİZ DE HAYVAN İZLERİNİ SÜRÜN!

ONLARI BULUNCA DA KONUŞUP BARIŞTIRALIM.

BURADA İZLER AYRILIYOR!

EVET İNSANLAR BU YANA HAYVANLAR ÖBÜR YANA GİTMİŞLER!

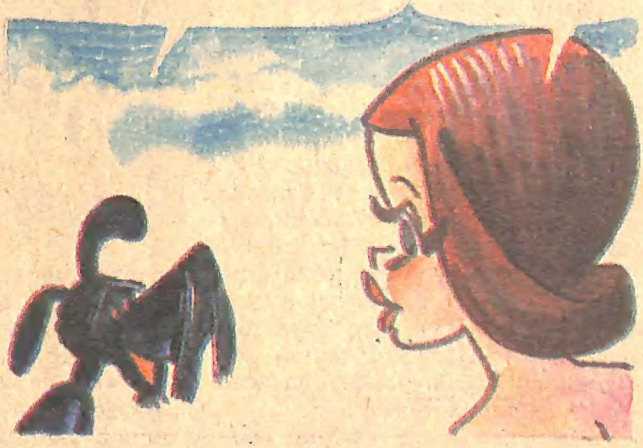

HAKLISIN. İNSANLARLA HAYVANLAR DOST OLMALI...

ANLAŞIRLARSA SALDIRGANLARLA DAHA KOLAY BAŞEDERLER.

ALTIN ADAMLAR DA İZ ÜZERİNDEYDİ...

BAK İŞTE İNSAN İZLERİ!

KORKU İÇİNDE BU YÖNE KAÇMIŞLAR...

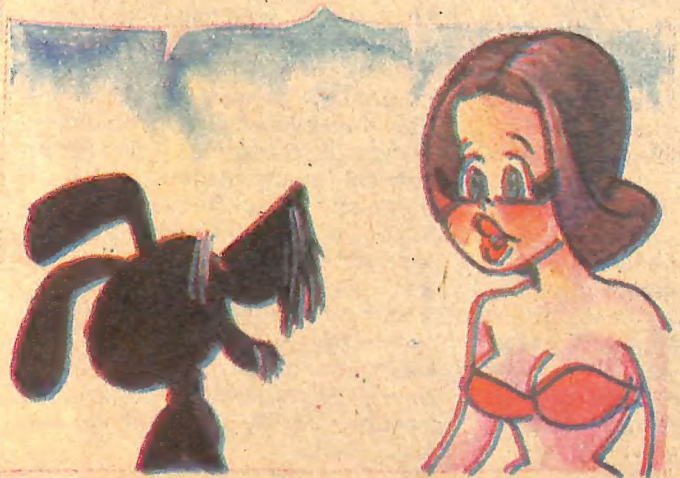

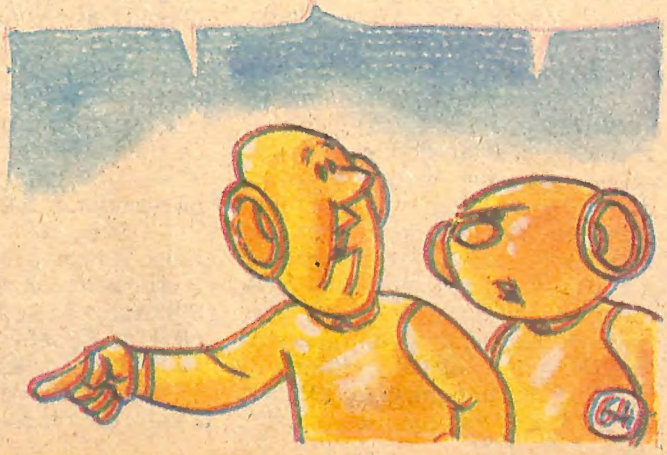

DEVAM EDECEK

ÖYKÜ

ELMA HIRSIZLARI

İBRAHİM ÖRS

BEŞ arkadaştık. Bora, Yalman, Doğan, Sevcan ve ben. Çiçeklerle, sebzelerle, ağaçlarla bezenmiş bir bahçenin yanındaki patika yolda yürürken, sanki gizli bir komuta ayak uydurur gibi birden durduk. Bahçeyi çevreleyen dikenli çitin hemen ötesinde bir elma ağacı vardı. O denli bol meyva vermişti ki, dalları artık bu ağırlığı çekemez olmuş, aşağılara sarkmıştı. Ama ne elmalar. Kıpkırmızı... İri mi iri... İnsan, ne denli tok olsa, bu elmaların ağızları sulandıran güzelliği karşısında nefsine egemen olamazdı.

İşte, patika yolda birden duruşumuzun nedeni buydu. Beş arkadaş bakıştık. Konuşmadık ama, bakışlarımızla anlaştık: Her şeyi göze alarak dikenli çiti aşacak, ağaca çıkacak, ağzımızı sulandıran bu elmalardan yiyebildiğimiz denli yiyecek, toplayacağımız denli toplayacaktık. Başkasının malına izinsiz el uzatmanın hiç de doğru bir davranış olmayacağını, bunun hırsızlıktan öte bir anlam taşımayacağını düşünmüyorduk bile.

Doğan'la Sevcan köyün çocuklarıydı. Burada doğmuş, burada büyümüşlerdi. Ötekilere gelince... Bora ve Yalman teyzemin çocuklarıydı. İki yıl önce bu köyde yazlık bir ev satın almışlardı. İki yıldır yalnızca yazları köye gelirler, birkaç aylarını burada geçirirlerdi. Bense, teyzemlerin üstelemesi, tabiî benim de isteğim üzerine, yaz tatilimi onların yazlıklarında, ilk kez, kentin sıkıcı, boğucu havasından uzakta, doğayla iç içe, güzel, şirin bir köyde geçiriyordum. Yaşamımdan memnundum. Bora ve Yalman, kısa zamanda ısındıkları, sıcak bir arkadaşlık kurdukları Doğan ve Sevcan'la tanıştırmışlardı beni. Onlara, kısa, çok kısa bir zamanda ben de ısınmıştım. İyi, çalışkan, yatkın çocuklardı. Biz beş arkadaş, sabahın erken saatlerinde bir araya gelir,

güneş batıncaya dek birbirimizden hiç, ama hiç ayrılmazdık. Yoruluncaya dek koşar, bıkıncaya dek oynar, soluğumuz kısılıncaya dek şarkılar, türküler söylerdik. Atlara, eşeklere biner, hayvan güden çobanlara yardım eder, köyün kenarından sessiz sessiz akan duru derede yüzerdik.

Doğan'la Sevcan köyün çocuklarıydılar ya, köyü ve köydekileri iyi tanıyorlardı. Onlar hakkında bilgi sahibiydiler. Onun için, dikenli çitin öte yanındaki elma ağacını görünce, hep birlikte aynı anda verdiğimiz karar karşısında, bir duralama belirtisi gösterdiler.

Sevcan, ela gözlerini yüzümüzde dolaştırarak:

— Ama, dedi, Hakkı Amca bizi bir yakalarsa işimiz bitiktir.

— Evet, diye yanıtladı Doğan. Hakkı Amca başkalarına benzemez. Sert, acımasız bir adamdır o. Sonra, bir de köpeği var. Kocaman bir kurt köpeği. Azgın mı azgın. İsterseniz vazgeçelim bu işten.

Biz, Bora, Yalman ve ben, bir dikenli çitin bizden ayırdığı, hemen yakınımızdaki ağaca, daha doğrusu ağacın üzerindeki iri, kıpkırmızı elmalara içimiz giderek bakarken, iki kardeş, Hakkı Amca hakkında açıklama yaptılar. Anlattıklarına göre, Hakkı Amca, elli yaşlarında kimsesiz bir adammış. Elli yaşlarındaymış. Söylenenlere bakılırsa emekli bir memurmuş. Emekli olunca, ikramiyesiyle beş-altı yıl önce bu köyde, bahçesiyle birlikte bir ev satın almış. Burada yalnız başına bir köy hayatı yaşamaya başlamış. Yapayalnızmış. Ne karısı, ne de çocukları varmış. Tüm işini kendisi görürmüş, çamaşırdan yemeğine dek. Kimseyle konuşmaz, kimseyle arkadaşlık etmezmiş. Tüm uğraşı bahçesi, bahçesindeki çiçekleri, sebzeleri, ağaçlarıymış. Bir de köpeğiymiş. Kont adını verdiği kurt köpeği. Asık suratlı, sert, az konuşan bir adammış Hakkı Amca. Yüzünün güldüğünü şu beş-altı yıl içinde köyde gören olmamış. Bahçesinin , bahçesinde yetiştirdiği sebzelerin, meyvaların, çiçeklerin üzerine de öylesine titriyormuş ki...

Tüm bu açıklamalardan sonra yapacağımız iş, herhalde, bu güzelim elmalar karşısında nefsimize egemen olmak, yolumuza devam etmekti. Başka bir yol da yoktu. Ama öyle olmadı. Teyzemin büyük oğlu Bora:

— Dikenli çiti aşmak hiçbir şey, dedi. Ağaç ise şurada, burnumuzun dibinde. Köpekse meydanlarda yok. Ben bu elmalardan yemesem içim rahat etmeyecek. Baksanıza ne güzel elmalar!..

Ve çite doğru yürüdü. Yalman da ardından. Köy çocukları olmadıkları halde dikenli çiti aşmayı, köy çocuklarına eş bir yetenekle başardılar bir anda. Ardından da bana:

— Haydi, diye seslendiler, sen de bizim gibi yap!.. Korkma bir şey olmaz!

Sözlerine uydum. Gerçekten, dikenli çiti aşmak zor olmadı. Şimdi, ağacın üzerinde, insanın iştahını açan o güzelim elmalar arasındaydık. Onlarla başbaşaydık. Doğan'la Sevcan, bize katılmamışlardı. Çitin öbür yanından:

— Hadi, birkaç tane koparıp gelin, diye bağırıyorlardı. Ne olur, ne olmaz.

Yapılacak şey, zaman yitirmeden bu elmalardan toplayabileceğimiz denli toplamak, sonra da kaçmaktı. Elimizde sepet, file gibi bir şey yoktu. Gömleklerimizin eteklerini kıvırmıştık; topladığımız elmaları oraya koyuyorduk.

Birden, acı bir köpek havlamasıyla irkildik. Hakkı Amca'nın, iri kıyım kurt köpeği, son hızla gelmiş, keskin dişlerini göstererek parlak gözlerini kıpıştırarak ağacın dibinde bize doğru havlamaya başlamıştı.

Yaşamımda öylesine korktuğumu anımsamıyorum. Sanırım, teyzemin çocukları da en az benim kadar korkmuşlardı. Bereket versin, köpek ağacın dibinde pek kalmadı. Denilebilir ki, gelmesiyle gitmesi bir oldu.

Sevcan'la Doğan, çitin öbür yanından bağırıyorlardı:

— Hadi kaçın!.. Şimdi Hakkı Amca nerdeyse gelir!..

Zaten, yapacak başka bir şey de yoktu. Gömleğimizin eteklerini elmalarla doldurduğumuz için, ağaçtan inişimiz kolay olmadı. Ama, bu durumda çiti aşmak olanaksızdı. Elmaları, çitin öbür yanındaki arkadaşlarımıza atmak zorundaydık. Öyle yaptık. Şimdi sıra, çiti aşıp kaçmaya gelmişti. İnsan, korkulu ve heyecanlı oldu mu, en kolay bir işi bile — o çiti aşmak pek de kolay değildi ya — yapmakta güçlük çekiyordu. Hem, köpek havlaması yeniden yaklaşıyordu. Bir de ayak sesleri vardı, homurdanmalarla karışık. Kuşkusuz Hakkı Amca, köpeğiyle geliyordu.

Evet evet oydu gelen... Kont, havlayarak bize doğru son hızla koşuyor, onu, elinde sopa, kır saçlı, yaşlıca, ama dinç bir adam izliyordu. Gözleri dışarı uğramış, asık suratlı bir adam. Sözü edilen Hakkı Amca'dan başkası olamazdı bu.

Bereket, o ve köpeği yanımıza varmadan biz çiti aşmıştık bile. Bacaklarımızın kimi yerlerinden çizilmesine, pantolonlarımızın yer yer yırtılmasına karşın. Koşuyor, hep koşuyorduk. Bir yandan da, kucağımızdaki elmaların düşmemesi için çaba harcıyorduk.

Bir ara başımızı çevirip baktık. Kont, çiti rahatlıkla atlamış, peşimize düşmüştü. Adam da, bizi kovalaması için ona kesin buyruğunu veriyordu:

— Koş Kont, bırakma onları!.. Yakala onları!..

Biz son hızla koşarken, adam yaşından beklenmeyen bir çeviklikle çiti aştı ve yine yaşından beklenmeyen bir çeviklikle peşimize düştü. Bir yandan da bağırıyordu:

— Kaçmayın çocuklar!.. Durun!.. Atın elmaları!.. Sonra fena olur sizler için! .

Doğan'la Sevcan, daha önce kaçtıkları için gözden yitmişlerdi. Ama bizim, Bora, Yaman ve benim, kaçmamıza doğrusu olanak yoktu. Zaten bilinçsiz bir kaçıştı bu. Hakkı Amca olmasa bile Kont nasıl olsa bize yetişecekti, bizi yakalayacaktı. Yetişti de, yakaladı da... Ne var ki, ısırmadı, üstümüze de saldırmadı. Yalnızca yolumuzu kesti. o kadar. Aralıksız havlamalarla, sanki bize, olduğumuz yerde durmamızı, bir adım bile atmamamızı söylemek istiyordu. İstediğini yapmak zorunda kalmıştık.

Topladığımız elmaları, koşarken düşürmüştük. Elimizde yalnızca birer tane elma kalmıştı. Şu Hakkı Amca da ne kötü, ne insafsız adamdı... Birer tane elmayı bile bize çok görüyor, onları elimizden almak istiyordu.

Yanımıza vardığında soluk soluğaydı. Bizse korkudan, heyecandan bitiktik. Hakkı Amca gür sesiyle:

— Bırakın elmaları! diye bağırdı.

Biz, korkudan titreye titreye dediğini yaparken, o sözlerini sürdürdü:

— Yemediniz değil mi?

Konuşacak halimiz yoktu. "Yemedik" anlamında başımızı iki yana salladık.

Hakkı Amca, yüzündeki boncuk boncuk terleri eliyle sildi. Derin derin soluk aldı. Aldı da:

— Çocuklar, dedi, bu elmalar zararlılara karşı ilaçlıdır, zehirlidir. Tanrı korusun, öldürür insanı!.. Bir daha böyle bir iş yapmayın ha!.. Canınız elma isteyince gelin, benden isteyin!..

ninem ve kıyamet

Dünyamızın son nesli
Sanki bizmişiz gibi
Yaşıyoruz.

Düşünmeden tüketiyoruz;
Petrolü, kömürü,
Ormanı, suyu,
Havayı, balıkları.

Yoksa,
Bizden sonra mı kopacak
Çocuklar?
Ninelerimizin
"Kıyamet" dediği.

yalvaç ural

UÇURTMANIN HABERCİSİ

atila alpöge

YASAK BAHÇE

ÖNCE kokusunu duydum. Tam "Ben bu kokuyu anımsayacağım" derken sesini de duydum.

— Hey küçük!

Döndüm, baktım. Ergin Bey'di. Bahçenin yanındaki apartmanda oturur. Mahalleli çekinir ondan. Hep asık suratlıdır. Ama güldüğü zaman daha da irkitici olur. Ne bileyim ben, ısıracakmış gibi dişlerini gösteren gacur gucur bir gülmesi vardır.

Aslında gülmeyen insanları sevmem. Ama gülmesini de bilmek gerek. Gülme dediğin içten olmalı; gözlerin içi ışıldamalı. Sıcaklık olmalı gülümsemede. Bilmeyenler gelsinler de Bahar Çiçeğimden öğrensinler. Tabiî ya, uçurtmalar gülümser. Beni Bahar Çiçeğine çeken şey, onu bahçede otların üstünde ilk bulduğum andaki gülümseyişi oldu.

— Hey küçük!

"Hey büyük" diyeceğim geldi. Bol kolonya sürüyor. Kokması ondan.

— Bana satsana şu uçurtmayı.

Kokusu, gülümseyişi... Bunlar yetmiyormuş gibi şimdi de bu sözleri. Her şeyi sinir bozucu.

— Satılık değil.

— Hadi hadi. İstediğin paranın iki katını vereceğim.

— Bunu satmam. Ama isterseniz size başka bir tane yaparım.

— Ben bunu istiyorum. Hadi bakalım.

— Ama niye satayım?

— Geliyorsun, bizim pencerenin önünde uçuruyorsun. Benim oğlanın dikkatini dağıtıyor; ders çalışamıyor.

Yukarıya baktım. Oğlu pencereden bizi gözlüyordu.

— Bakmasın pencereden. Dersini çalışsın.

— Bana bak, akıl verme. Hem uçurtmayla evin camlarını kıracaksın.

Uçurtma cam kırar mı? Bunların hepsi bahane. Uçurtmamı kıskandıklarını anladım. Beni ve uçurtmamı. Bütünlüğümüzü. Bahar Çiçeğine efsane olacağız demiştim ya. Haklı çıkmıştım işte. Bütünlüğümüz o kadar güzeldi ki, hemen dikkati çekiyordu. Ama güzellikten anlamıyordu bunlar. Bahar Çiçeğimi uçuruşumu seyrederken mutluluk duyacaklarına kıskançlıktan kıvranıyorlardı.

Bazı insanlar böyledir. Güzel şeyler onları rahatsız eder. Karşılarına çıkan güzelliği yok etmeden duramazlar. Oysa güzel bir kitap, güzel bir dostluk başkalarında iyi duygular yaratmalı. Örnek olmalı. Onları da kendi yaşamlarına güzellik katmaya itmeli.

— Hadi ver şunu.

— Ben uçurtmamı kimseye vermem.

— Bana bak, tepelerim seni. Ya o uçurtmayı verirsin ya da defolur gidersin. Burada uçurtma uçuramazsın. Bu arsa benim malım. Benim malımda, benim gözümün önünde bu uçurtmayı havalandırmana izin vermem. Seni bir daha görmeyeyim burada.

Çekti gitti.

Bahar Çiçeğine el koymak istiyorlar; ona sahip olmak istiyorlar.

Başımı kaldırıp ona baktım. Havalardaydı, iyice yukarıdaydı. Olup biteni duymuş muydu acaba? Ona bir haberci göndermek isterdim. Şu andaki duygularımı, düşüncelerimi anlatmak için.

Haberci nedir, bilir misiniz? Uçurtmanın ipine bir kâğıt takarsanız; o, rüzgârda havalanıp ipin üstünden kayarak uçurtmaya doğru gider. Haberci sizden uçurtmanıza yükselen bir sevgi çığlığıdır, özlem dolu bir selamdır, hüzünlü bir şarkıdır.

Bahar Çiçeğini yavaş yavaş indirmeye başladım.

Bu bahçeyi nasıl yasaklar bana? Nereden onun oluyor? Biz çocuklar yıllardır burada oynarız. Her köşesi bizim izimizi taşıyor. O buraya ne yaptı ki, onun olsun. Bir çivi bile çakmamış, oluruna bırakmış; bahçeyi otlar bürümüş. Bahçe onunsa biz çocukların bahçesi nerede? Senindi, benimdi diye her şeyi kapatmışlar. Ya bizimki nerede?

Birden arkamda biri duruyor gibi geldi. Cemil! Benim deminki halimi görmüşse ne kadar sevinmiştir. Telaşla döndüm. Cemil değildi. Zayıf, güler yüzlü bir çocuktu. Dostça bakışları vardı. Birden yukarıyı göstererek "dikkat et" dedi.

Havaya baktım. Bahar Çiçeği epey yaklaşmıştı. Bu sırada Ergin Bey'in oğlu pencereyi açtı. Birden bir tas bulaşık suyunu Bahar Çiçeğinin üstüne fırlattı. İpi hızla çektim. Bahar Çiçeği bir çalım yaptı. Su onu ıskaladı ve aşağıya indi. Kurusun diye asılmış çamaşırların üstüne... Bizimki bir güzel dayak yiyecek, çamaşırları kirletti diye. Bahar Çiçeğini kirletmek istiyordu, kendi kirlenecek.

Ben Bahar Çiçeğini toplarken arkamdaki çocuk konuştu.

— Gördüğüm en güzel uçurtma. Ama size burada rahat vermeyecekler.

— Sen kimsin? Seni buralarda hiç görmedim.

— Adım Habip. Kestane zamanı kestanecilik yaparım; kestane satarım.

Değişik, neredeyse gülünç bir adı vardı: Habip. Ama yüreği dostluk dolu bir çocuktu; bunu hissettim. Birden kanım kaynadı.

— Burada çok zorluk çekeceksin. Bizim mahalleye gel. Güzel bir tepe var. Yakuptepe deriz ona. Uçurtma dediğin orada uçurulur.

Yan gözle Bahar Çiçeğine baktım. O da hoşlanmıştı Habip'ten. Cemil'lerin, Ergin Beylerin ve oğullarının, bulaşık sularının ortasında, bu tasa dolu ortamda sıcak bir el bulmuştuk. Artık Habip de bizdendi.

HALİT KIVANÇ SİZLERLE

SEVİMLİ DOSTLARIMIZ

ZAMAN zaman işlerim nedeniyle yurt dışına gidiyorum. Maç yayını, konser, gösteri, televizyon, ne bileyim, her seferinde bir olay, başka ülkelerde bulunma, oraları daha iyi tanıma şansı veriyor. İnsan öylesine değişik çevreye girdi miydi, yaptığı işin yanı sıra sürekli gözlemde bulunuyor. Etrafı inceliyorsunuz boyuna... Bir konser sunarken, bir maç anlatırken, bizdeki ve onlardaki olanakları kıyaslıyorum çoğu kez... Geçenlerde, uzunca bir süre kaldığım Federal Almanya'da dikkatimi en çok çeken, "çiçek sevgisi" oldu. Daha önce de çok gitmiştim Almanya'ya... Ama bu kez, mevsim bahara rastladığı için olacak, çiçekler daha çok güldü bana... Daha çok sokuldular bana... Çünkü her yanımı sarmışlardı. Bir spor salonunda konser mi var? Çiçeklerin arasından geçerek giriyorum kapıdan... Bir televizyon programı mı var? Televizyon binasına giderken geçtiğim bahçe çiçek cenneti... Evlere kayıyor gözlerim: Çiçek, çiçek, çiçek... Balkonlarda çiçekler... Pencere kenarlarında çiçekler... Camların arkasında çiçekler... Evlerin etrafındaki bahçeler de çiçek içinde... Ne kadar küçük olursa olsun, herkes bahçesini çiçekle süslemiş... Halka açık parkların ne denli çiçek bolluğu içinde olduğunu eklememe gerek yok. Hepsi bir yana, sokaklarda, caddelerde, köşe başlarında kocaman kocaman saksılar... İçleri çiçek dolu... Aslında bildiğimiz saksı değil bunlar... Özel yapılmış hepsi... Fıçı büyüklüğünde, küp büyüklüğünde saksılar... İçleri rengârenk çiçek dolu... Bir gün rastladım: İçindeki çiçekler solan saksıyı özel ekip gelmiş, yeniliyordu. Yanlarındaki aletlerle saksının çiçeğini eşelediler, sonra bazı kökler diktiler. Tomurcuk halindeki çiçekleriyle... Ertesi gün ya da iki gün sonra açacaktı onlar da...

Yollardaki bu çiçekler güzelliğine güzeldi de... Daha güzel olan neydi, biliyor musunuz? Kimse koparmıyordu bu çiçekleri... Hiç kimse koparmıyordu. Ne yalan söyleyeyim, meraklandım ve sordum:

— Kimse koparmaz mı sahiden?

— Koparmaz...

— Cezası mı var?

— Cezası var ama... Bu cezaya çarpılana pek rastlanmaz. Çünkü biz kesemizden önce, zevkimizi cezalandırmaktan kaçarız. Ne olacak, kopar çiçeği, bilmem kaç mark ceza öde... İyi ama bu güzelim çiçekler koparsa sokaklarımız ne kadar çirkinleşir!.. Bu sokaklar, bu kent, bizim, hepimizin... Kendi çiçeklerimizi niçin koparalım?

Çiçek bakımı bir bilim... Kitaplar, kitapçıklar, broşürler dolu... Onları okuyup ona göre yetiştiriyorlar. Çiçek tohumları küçük naylon torbalarda satılıyor. Üstlerinde nasıl ekileceği, nasıl bakılacağı yazılı...

Bir bahçe gördüm. Ufaktı, ufacıktı. İhtiyar bir karı-koca vardı o küçücük bahçede... Ayakta zor duracak kadar ihtiyardılar ama, ikisi de çapaları elde, iki büklüm halde eğiliyor, doğruluyor, toprağı eşeliyor, çiçeklerin dibini temizliyorlardı. Çiçeklerinin daha uzun ömürlü olması için çaba harcarken, o çiçeklerden aldıkları moralle, güçle belki kendi ömürlerini de uzatmış oluyorlardı. Bahçenin bir köşeciğine de bir oyuncak ev yerleştirmişlerdi. Ya şu anda evlenip gitmiş çocuklarının ufakken oynadığı oyuncaktı bu... Ya da hoşlarına gitmişti de bir yerden bulup almışlardı. Neyse ne, o minnacık bahçe, iki ihtiyarın emeğiyle bir minnacık cennet oluvermişti.

"Çiçeklerin olmadığı yerde insanlar yaşayamaz" diyen sözü düşündüm sık sık... Çiçekleri koparmadan sevmenin sırrına erişen insanlar arasında olmanın mutluluğunu duydum. Çünkü ben de onlar gibi düşünüyordum. Taa çocukluğumdan beri... En sevdiğim çiçek gelinciktir benim... Ama pek koparmam. Çünkü gelinciğin o güzelliğinin, etrafındaki papatyaların sarıları, beyazları arasında, hatta hatta komşusu ısırgan otlarının yeşillikleri içinde daha da güzel göründüğüne inanırım. Özgürcesine kırlara yayılmış bir güzelliği çekip koparmanın vahşetinden korkarım çoğu kez... "Çiçekler bizi anlayamaz, ama sevgimize karşılık verirler" diyen, ne doğru demiş... Çiçek koparmayan çocukların da şu sözü doğru çıkardıkları gibi: "Çiçekler, çocukların bile anlayabildiği sözcüklerdir."

Size bu seyahatten güzel bir şey getireyim, demiştim. İşte bizde de yayılmasını dilediğim, çiçekleri koparmadan sevme zevkini getirmek istedim. Çiçek sevgisini getirdim.

Leonardo da Vinci'den

ATMACAYLA ÖRDEK

ÖRDEK avlanmaya başlar başlamaz soylu atmaca kızgınlıktan köpürmeye başlıyordu.

Çünkü, ördekler suya dalıp avlanmaya başlayınca, atmacanın havada daireler çizerek onu beklemesinden daha fazla bir süre su altında kalıp, atmacaları aptal yerine koymayı başarıyorlardı.

Bir sabah, atmaca bir kez daha şansını denemeye karar verdi... Bir süre avlanmakta olan ördeğin üzerinde daireler çizerek uçtuktan sonra, taş gibi üzerine dalmaya kalktı. Ama akıllı ördek ondan daha ivecen davranıp avıyla birlikte suyun dibine dalmayı başardı.

Bir sabah, atmaca bir kez daha şansını denemeye karar verdi... Bir süre avlanmakta olan ördeğin üzerinde daireler çizerek uçtuktan sonra, taş gibi üzerine dalmaya kalktı. Ama akıllı ördek ondan daha ivecen davranıp avıyla birlikte suyun dibine dalmayı başardı.

"Bu kez seni yakalayacağım!" diye söylendi atmaca öfkeyle ve hemen suyun altına doğru daldı.

Ördek onu suyun altında görünce hemen kuyruğunun bir hareketiyle suyun yüzeyine çıktı ve kanatlarını açarak uçmaya başladı. Atmaca, tüyleri ıslandığı için uçamıyordu.

Ördek havada uçarken atmacaya şöyle seslendi:

"Hoşça kal atmaca! Ben senin göğünde uçabilirim ama sen benim suyumda ancak batarsın!"

Hayvan Masalları

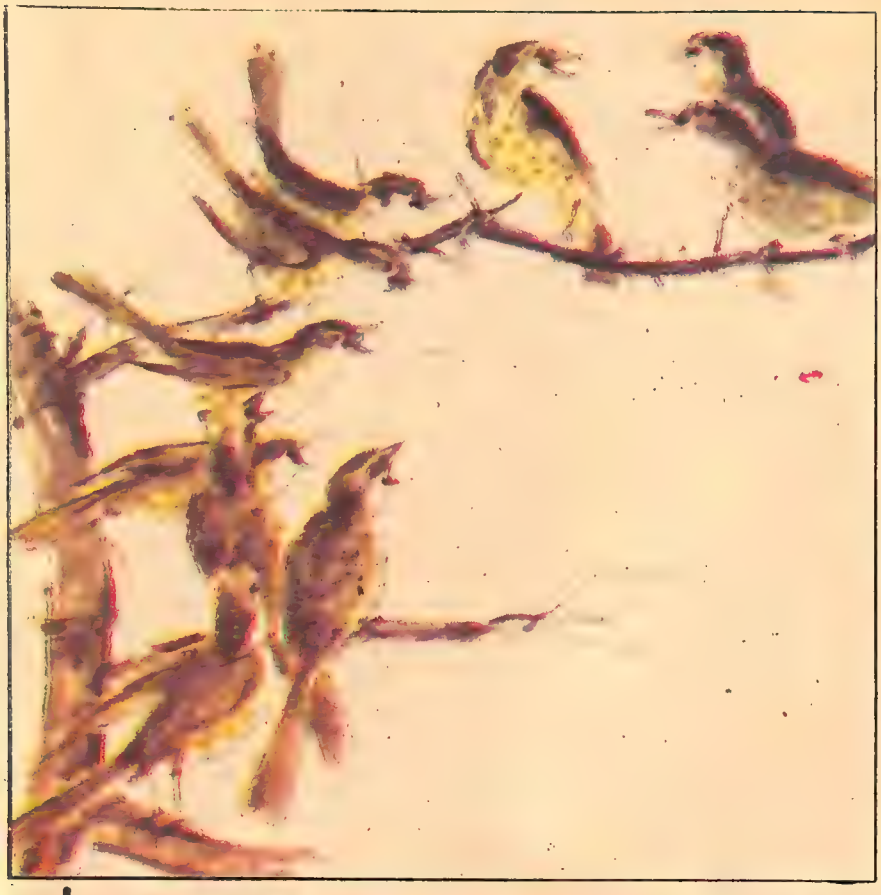

YENGEÇ

BİR yengeç, küçücük balıkların ırmak içinde maceraya atılmaktansa bir kayanın çevresinde güvenli bir biçimde dönüp dolaştıklarını gördü.

Su hava kadar berraktı. Balıklar, günışığından ve gölgeden yararlanarak, keyifli keyifli yüzüp duruyorlardı.

Yengeç geceyi bekledi. Kimsenin kendisini görmediğinden emin olunca, bir kayanın dibine sinip saklandı.

Saklandığı yerden, tıpkı mağarasında yuvalanan bir canavar gibi, küçük balıkları gözleyip, önünden geçtiklerinde yakalayıp yemeye başladı.

"Yaptığın hiç de hoş bir şey değil" diye söylendi kaya... "Bu masum yaratıkları yakalamak için beni kullanıyorsun!.."

Yengeç kayaya hiç kulak vermedi. Hoşnut ve mutlu, bu tatlı yaratıkları avlamayı sürdürdü.

Ama bir gün hiç beklenmedik bir sel geldi. Nehir iyice kabardı, kayalıklara tüm gücüyle yüklendi ve geri çekilirken de, yengeci saklandığı yerde paramparça edip sürükledi gitti...

ARDIÇ KUŞLARI VE BAYKUŞ

BİR gün ardıç kuşları, bir adamın baykuşu yakaladığını görünce, "Yaşasın, artık özgürüz!" diye cıvıldamaya başladılar.

"Artık baykuş bizi korkutamayacak. Bundan böyle barış içinde rahatça uyuyabiliriz!"

Baykuş gerçekten de bir tuzağa düşmüştü. Avcı, onu bir kafese koydu.

Küçük ardıç kuşları kafesin çevresinde uçarken bir yandan da, "Haydi bakalım, baykuş tutukevinde ne yapacak!" diye düşmanlarını gözlemeye başladılar.

Ama adamın baykuşu yakalamasının başka bir amacı vardı: Ardıçları avlamak! Gerçekten de adamla baykuş arasında bir işbirliği oluştu. Adam baykuşu bir ayağından iple bağlayarak, avluya salıverdi. Baykuş avluda serbestçe dolaşırken, ardıç kuşları ondan uzak durmak için çevredeki ağaçların üzerine tünemeyi yeğlediler. Ama bu arada, adamın o ağaçların altında onlara ökse kurduğunu ayrımsayamadıkları için de, tıpkı baykuş gibi özgürlüklerinden oldular.

Bu öykü, düşmanının özgürlüğünü yitirdiğinde çok sevinenlere yazılmıştır. Çünkü özgürlüğünü yitiren, zaman geçmeden onu tutsak edenin maşası haline gelir ve daha önce kendine tutsak olanları şimdi yeni efendiye tutsak eder ya da onların yaşamlarını yitirmesine neden olur.

Turistik yönleriyle

BAŞTAN BAŞA TÜRKİYE

ULVİ OKAR

AĞRI

YURDUMUZUN en soğuk yerlerinden başta gelenidir. Ağrı'nın bu özelliği kış aylarının uzun sürmesinden ileri gelir. İl ve çevresinde yılın 120-130 günü kar görmek mümkündür. Bu sınır ilimizin denizden hem çok uzak, hem de 1600 metre yüksek oluşu, bol kar yağışına neden olmaktadır. Kardan hoşlanıyorsanız tam size göre bir yer değil mi? Ağrı'nın ikinci özelliği de yurdumuzun en yüksek dağı olan Ağrı (eski adıyla Ararat) dağının ilin sınırları içinde oluşudur. Zaten il adını da bu dağımızdan almaktadır. Ağrı dağının yüksekliği (5165) metredir. Zaten il dağı, ister istemez aklımıza Nuh'un Gemisini getirmektedir. Yıllardan beri duyar, ya da gazete haberlerinden izlersiniz. Yok dışardan bir heyet geldi, Ağrı dağında Nuh'un Gemisini arayacak, derler dururlar. Gerçekten de böyle heyetler gelir ve incelemeler yapar yapar dönerler. Hatta bazan uçaktan çekilen resimlerde gemiye benzer siyahlıklar bile bulduklarını ileri sürerler.

Gerçekten, bütün din kitaplarında Nuh Peygamberle ilgili böyle bir efsane bulunur. Siz de biliyorsunuzdur herhalde. Güya, Nuh Peygamber, olacak büyük bir tufanı Tanrı'dan öğrenip, başta insan olmak üzere bütün canlıların soyu kaybolmasın diye, büyük bir gemi yaptırmış ve içine de bütün canlılardan bir erkek bir de dişi doldurmuş. Az sonra da beklenen büyük tufan başlamış. Dünyanın her yanını sular kaplamaya başlamış. Bu yağmurlar, fırtınalar öyle bir hal almış ki, bütün çukurluklar suyla dolmuş, yalnızca Nuh'un Gemisi bu sularda yüzer olmuş. Aradan uzun bir süre geçtikten sonra içinde her canlıdan birer çift bulunan gemi bir karaya oturmuş ve sular da çekilmeye başlamış. Söylendiğine göre gemidekilerden başka bütün canlılar bu tufan sırasında ölmüşler. Nuh'un Gemisinden çıkan canlılar da yeniden çoğalarak dünyayı bugünkü hale getirmişler. İşte Nuh'un Gemisinin karaya oturduğu yer Ağrı dağının güney bölgesiymiş. Ama aradan çok çok uzun yıllar geçtiği için ağaçtan yapılmış gemiyi bulmak kolay olmuyormuş. Tabiî bu efsane, inanıp inanmamak sizlere kalmış. Ama sık sık bilim adamları da bu aramaya katılırlar. Bu da bir gerçek... Avrupa'nın bütün dağlarından yüksek olan Ağrı'ya dağcılar ve turistler yaz aylarında çıkarlar. Gidiş geliş biraz yorucudur ama çıkılabilecek yerlere gelindikte manzara o kadar güzelleşir ki, insan (yorgunluklara değdiği) inancına kapılır. Çok geniş bir alan bu dağın tepelerinden çok net olarak görülür. Buna karşın Ağrı'nın tepesini bulutsuz görmek çok güçtür. Hemen yılın her ayı zirve bulutlarla çevrilidir. Ağrı dağı küçük tepeler oluşturmadan birdenbire yükseldiği için çok dik bir dağ olarak görülür. Ağrı dağının il merkezine uzaklığı 100 kilometredir. Ama bu ile gidilirse mutlak görülmelidir.

Ağrı ili çevresinde bulunan ikinci önemli yer Meteor Çukuru'dur. Gürbulak sınır kapısı ile Sarıçavuş köyü arasında çok geniş bir çukur vardır. En az 80 yıl evvel gökyüzünde tamamen yanarak bitemeden yeryüzüne düşen bir göktaşının açtığı bu çukurun genişliği 35, derinliği de 60 metre kadardır. Söylendiğine göre, bu meteor çukurunun daha büyüğü Alaska'da bulunuyor. Ağrı'daki ise dünyanın ikinci büyüklükteki meteor çukuru. Bir de bu göktaşının insanların yaşadığı

bir bölgeye düşmüş olabileceğini düşünün, kimbilir kaç kişiyi öldürürdü, değil mi?..

Önemli tarihî kalıntılara gelince:

Ağrı'nın en büyük ve turist çeken kalıntısı Doğubeyazıt'taki İshak Paşa Sarayı'dır. Doğubeyazıt'tan 5 kilometre uzaklıktaki saray, sarp kayaların üzerinde bomboş vadilere hâkim bir yerdedir. Kapladığı alan 7600 metrekaredir. Saray 116 odalıdır ve bugün binanın büyük kısmı sağlam durumdadır. Osmanlı-Fars ve Selçuki uygarlıklarını yansıtır. Onsekizinci yüzyılda, İshak Paşa beylerinden Çolak Abdi Paşanın yaptırmaya başladığı bu görkemli sarayı, İshak Paşa tamamlatmış ve onun adıyla da bugüne kadar yaşamıştır. Harem Dairesi olarak kullanılan bölümün büyük kapısı üzerinde bulunan kitabe (yazıt) de sarayın 1784 yılında bitirildiği kayıtlıdır.

Ağrı çevresinde Şir Sivar Silsilesi adıyla anılan tepelerden genellikle yaz aylarında güneşin doğuşunu seyre gidilir. Bu tepelerden güneşin doğuşunu seyretmek o kadar güzel ve ilginçtir ki, ancak görülüp seyredilmesi gerekir. Çünkü renkler ve doğanın güzelliği anlatmakla olacak gibi değildir. Bu bölgeye giderseniz uykunuzdan vazgeçip, çok erken kalkın ve Şir Sivar tepelerine mutlaka çıkınız, ne kadar doğru söylediğimizi o zaman göreceksiniz.

Doğubeyazıt'tan 60 kilometre uzaklıkta Suluçem bucağında bulunan Balık Gölü, alabalıklarıyla ünlüdür. Gölün ortasında bir küçük ada bulunur, bunun üzerinde bazı kalıntılar da vardır.

İlginç yerlerden biri de Tendürek dağıdır. Volkanik bir dağ olan Tendürek, 3542 yüksekliktedir. Tepelerine doğru çıkıldıkça bazı çukurlardan duman çıktığı görülür. Devamlı duman çıkan bu çukurlara halkımız, yerinde bir benzetişle, "Tandır" adını vermiştir. Tarihî bilgilere göre Ağrı ve çevresinde İsa'dan Önce ikinci yüzyılda Hurri'ler sonra da Urartu'lar yaşamışlardır. Urartulara ait önemli bazı kalıntı Patnos ilçesi Anzavur tepesindedir. Burada Urartulara ait Halidi Mabedi, Girik Tepe üzerinde saray kalıntıları görülebilir. Tepenin ilçeye uzaklığı 4 kilometre kadardır.

Bunlardan başka Ağrı'da Tutak ilçesine 20 kilometre uzaklıkta Kelekulu köyündeki Kan Kalesi (eski adı Kale-i Hum), yeraltı kilisesi ve kaya mezarları, Atabindi köyü yakınlarında üç gözlü bir köprü görülebilir. Bu üç gözlü köprüyü Yavuz Sultan Selim yaptırmıştır ve adı da Nadirşah Köprüsüdür.

Hamur ilçesinde Havaran Kalesi, Eleşkirt'in Toprakkale köyünde Merza bin Abdi'nin yaptırdığı cami, Küpkıran ve Harabegöl kaleleri de değerli kalıntılardır. Ağrı'nın iki şeyi ünlüdür. Biri kilimleri, diğeri de tiftik işi çorap eldiven ve başlıkları. Geometrik şekillerden oluşan kilimleri çok sevilir ve aranır. Hele tiftik yününden yapılan çeşitli desenlerden oluşan çorap, başlık ve eldivenlerini hemen her turist alıp memleketine götürmektedir. Gittiğinizde bulursanız siz de almayı unutmayın sakın...

KİMLİK KARTI

Yüzölçümü: 11.376 kilometrekare

Trafik No: 04

İlin toplam nüfusu: 337.606

İlçeleri: Merkez, Karaköse, Diyadin, Doğubeyazıt, Eleşkirt, Hamur, Patnos, Taşlıçay, Tutak.

Denizden yüksekliği: Ortalama 1640 metre

Komşu illeri: Kuzeyde Kars, batıda Erzurum ve Muş, güneyde Van, doğuda ise İran sınırı.

TEST TEST

EĞLENCELİ RAKAMLAR

1. Hangi rakam, kendinin iki katı olarak 20 rakamına eklenirse, 20'nin iki katını verir?

2. Aşağıdaki işlemlerin hangisi doğrudur?
   a) 7 — 7 X 7 ÷ = 7
   b) 3 X 3 + 3 — 3 — 3 = 3
   c) 4 ÷ 4 + 4 X 4 — 4 = 4

3. Öyle bir üçlü rakam bulunuz ki, 3'le çarpıldığında, yalnızca 4'lerden oluşan bir rakam versin.

4. Aşağıdaki Romen rakamlarından oluşan işlemin sonucunu bulabilir misiniz?
   III X IV X VIII X V + XX = ?

5. 20'nin altında öyle bir rakam bulun ki, kendinin tersiyle toplandığında 55 sayısını versin.

6. Aşağıdaki toplamada soru işaretli yerlere bir sayı gelecek. Bu sayıyı bulabilir misiniz?

```
  14??
  ?20?
  3?14
------
  1128?
```

7. Hangi rakam, kendinin iki katı olarak 40 rakamına eklenirse, 40'ın iki katını verir?

ARMAĞANLI SORULAR

Sevgili çocuklar, 21'inci sayımızdaki armağanlı soruların doğru yanıtları şöyle olacaktı: (1) Mark Twain, (2) Azak Denizi.

Doğru yanıt veren arkadaşlarımız: Kezban Dal - Konya Ereğlisi, Fitnat Karataş - Çanakkale, Nihat Biçer - Muğla, Abdullah Güvenli - Samsun, Ayşe Odman - İstanbul, Mahmut Esat Yaş - Adana, Ahmet Sezgin - İstanbul, Neşe Akseki - İzmir, Şükrü Çakırcalı - Safranbolu, Özgür Uludüz - Ankara.

1. Kahire'de bulunan din bilimlerinin okutulduğu bir üniversitedir. Fatimi'ler zamanında cami olarak yaptırılmıştır. 1250 yılından başlayarak üniversite halini almıştır. Bu üniversitenin adını biliyor musunuz?

2. Deniz suları ve durgun tatlı sularda, genellikle yosunlarla birlikte yaşayan, gözle görülmeyecek kadar küçük organizmalar topluluğudur. Deniz yaratıkları için çok değerli bir besin kaynağıdır. Bu organizmaların adı nedir?

3. Bir Türk öykü yazarı. İstanbul'da Burgaz adasında doğdu. ABD'deki "Mark Twain Cemiyeti" ödülünü kazandı. "Medarı Maişet Motoru", "Semaver", "Sarnıç" ünlü yapıtları arasındadır.

4. Cumhuriyetle yönetilen bir ülke. Göller ve ormanlarla kaplıdır. Avrupa'da yer alır. Para birimi Markaa'dır. Ren geyikleriyle ünlüdür. Başkentinin dışında önemli bir kenti de Tampere'dir. Tarım ve endüstrisi gelişmiştir. Kereste, kâğıt, mobilya endüstrisinde ileridir. Bu ülkede 60 bin göl ve 30 bin küçük ada vardır. Ülkenin adı nedir?

ÜÇ YANLIŞ

Aşağıdaki yazıdaki 3 yanlışı bulabilir misiniz?

İpekböceği önce Japonya'da yetiştirilmiş, sonradan diğer ülkelere dağılmıştır. Bizim ülkemizde ise en yoğun ipek böcekçiliği İzmir ilimizdedir.

Dişi ipekböceği asma yaprakları üzerine 300-500 yumurta yumurtlar. Bu arada oburca beslenir ve birkaç kez gömlek değiştirir. Sonradan, içinden üç hafta sonra bir kelebek olarak çıkacağı kozasını örmeye başlar. İplikler işte bu kozalardan elde edilir. Bir kozadan 350-2700 metre uzunluğunda iplik elde edilebilir.

BEN NEYİM?

Buğdaygiller ailesinden, saplarımın özsuyunda şeker bulunan bir bitkiyim. Sıcak, tropikal iklimlerde yetişirim. Anavatanım Hindistan'dır. Benden ilk kez 1. yüzyılda şeker elde ettiler. Batı dünyası beni Haçlı seferleri sırasında tanıyıp kendi ülkelerine getirdiler. Uzun saplarımın ucunda tüylü, süpürge biçiminde yapraklarım vardır. Hasat sırasında yapraklarım dibinden kesilir. Fabrikalarda sıkılarak elde edilen özsuyum çeşitli kimyasal işlemlerden geçtikten sonra kristalleştirilerek şeker elde edilir. En çok Küba ve Hindistan'da yetişirim.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

GENEL KÜLTÜR:
1) b, 2) a, 3) d, 4) c, 5) b, 6) a, 7) c, 8) d, 9) b, 10) a.

ARMAĞANLI SORULAR: Evliya Çelebi, Seher Balığı. BEN NEYİM?: Galvanometre. BEN KİMİM?: Madam Curie. BEN NERESİYİM?: Kayseri. ÜÇ YANLIŞ. Massacchusetts Amerika'dadır. Kuzey Deniziyle Baltık Denizini birleştirmiyor. İ.Ö'de Fransızlar yoktu.

GENEL KÜLTÜR

1. Aşağıdaki yazarlardan hangisi Fransız değildir?
   a) Guy de Maupassant
   b) Stendhal
   c) Somerset Maugham
   d) George Sand

2. Sıvı hale gelmiş madde daha fazla ısıtılırsa yeniden sıcaklığı yükselir. Bu sıcaklık yükselmesi kaynama noktasına kadar sürer. Bundan sonra ısı verilmeyi sürdürürsek aşağıdakilerden hangisi olur?
   a) Sıcaklığı yükselmez
   b) Sıcaklığı yükselmeye devam eder
   c) Sıcaklığı azalır
   d) Soğumaya başlar.

3. Yeryüzünde havaküre ile sukure arasında kalan taşküreye ne ad verilir?
   a) Atmosfer
   b) Litosfer
   c) Hidrosfer
   d) Hiçbiri

4. Aşağıdaki kentlerden hangisi Macaristan'dadır?
   a) Varşova
   b) Sofya
   c) Budapeşte
   d) Milano

5. Denizlerde ve göllerde suların derinliğini ölçmeye yarayan aracın adı nedir?
   a) Sismograf
   b) İskandil
   c) Termostat
   d) Hiçbiri

6. Birini yaptığına pişman etmek anlamına gelen deyim bunların hangisidir?
   a) Külahını havaya atmak
   b) Külahını ters giydirmek
   c) Külahları değiştirmek
   d) Küplere binmek

7. Anız bozma işinde bu tarım araçlarının hangisi kullanılır?
   a) Diskaro
   b) Selektör
   c) Çapa
   d) Pülverizatör

8. Pekin hangi ülkenin başkentidir?
   a) Tatvan
   b) Tayland
   c) Çin Halk Cumhuriyeti
   d) Malaya

9. Türkiye'nin Adana ve Erzurum illerinin yakınlarında bulunan dağlara ne ad verilir?
   a) İsfendiyar dağları
   b) Gâvur dağları
   c) Istrancalar
   d) Toroslar

10. Bir geminin saatte kaç mil gittiğini anlamak için bir ucu denize atılan âletin adı nedir?
    a) Maniple
    b) Parakete
    c) Hidrolik
    d) Kantaron

BEN KİMİM?

1884-1964 yılları arasında yaşadım. İstanbul'da doğup Üsküdar Kız Kolejini bitirdim. 1918 yılında Edebiyat Fakültesine profesör oldum. Kurtuluş hareketlerine katıldım. Cumhuriyetin kurulmasından sonra çeşitli siyasal nedenlerden ötürü yurt dışında yaşamak zorunda kaldım. 1939yılında yeniden yurda döndüm. 1950-1954 yılları arasında milletvekilliği yaptım.

İlk yazın yaşamım 1908 yılında başlar. 1919 yılından sonra kendi adımla edebiyat ve kadın hakları üzerine yazılar, incelemeler, öyküler yazdım. İlk romanlarımda aşk konularını işledim ve kadın psikolojisi üzerinde durdum. Daha sonraları gerçek olayları konu edindim.

Başlıca yapıtlarım: Sinekli Bakkal, Vurun Kahpeye, Ateşten Gömlek, Zeyno'nun Oğlu gibi romanlar,

BEN NERESİYİM?

Güneydoğu Anadolu'da bir ilim. Yüzölçümüm 7614 km2'dir. Altı ilçem vardır. Topraklarımın içinden Fırat geçer. Pamuk ve tahıl tarımı yapılır. Ayrıca hayvancılık da çok gelişmiştir.

Topraklarım üzerinde şimdi sönmüş olan ve yüksekliği 3050 metreye ulaşan Nemrut Dağı bulunur. Bu dağın kesik koniyi andıran tepesinde, aynı adla anılan bir de krater gölü bulunur.

İP OYUNLARI

DEVRİM ALPÖGE

Oyunda, anlattıklarımdan çok resimler size yardımcı olacak. Bu yüzden resimleri dikkatle inceleyin. İplerin kesişme yerlerinde bir ip üstten gidiyorsa, kesintisiz çizilmiştir. Alttan giden, kesik gibi gösterilmiştir. Bir de paralel ip kavramı vardır. Resimlerde parmaklar arasında sağdan sola kesintisiz uzanan ve birbirine paralel olan iplere böyle diyorum.

İP OYUNU-4

Geçen hafta Gül AYNA düzenini oluşturmustu.

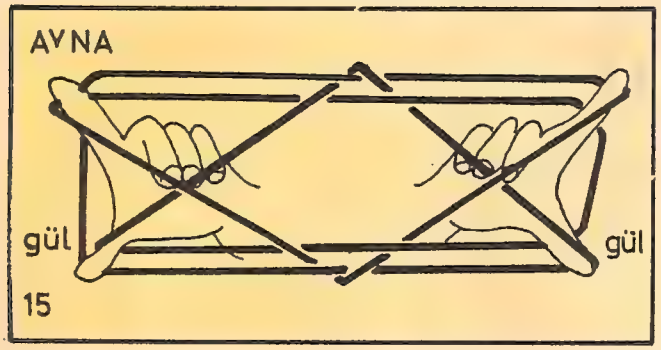

Şimdi sıra Can'da. Paralel iplere doğru gelip paralel iplerle çapraz oluşturan ipleri, Can her iki elinin baş ve işaret parmağı ile resimdeki gibi tutsun.

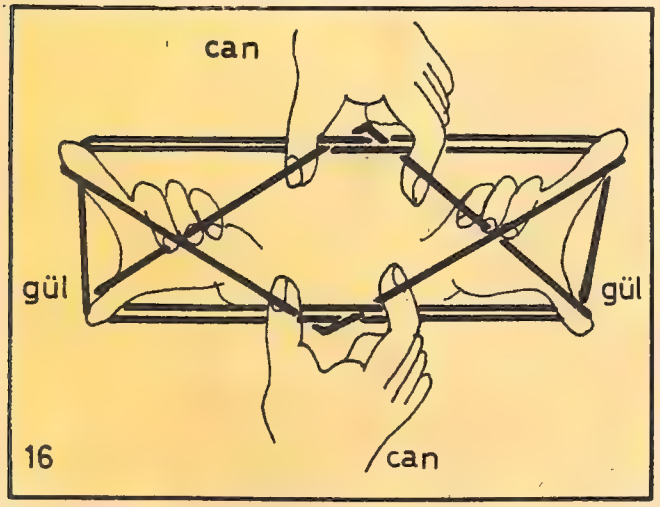

Can bu çaprazları üstten tuttuktan sonra ellerini yukarıya doğru çevirsin. Gül parmaklarını iplerden çıkarsın. Can da parmaklarını yana doğru açarak ipleri iyice gersin. Şimdi oluşturduğumuz bu düzene MEKİK adı veriliyor.

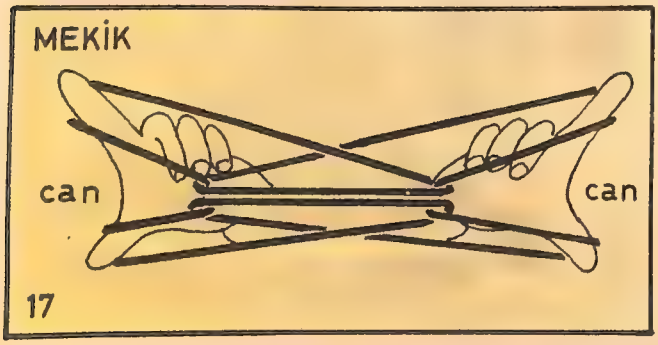

Sıra geldi Gül'e. Düzenin ortasında birbirine yapışık iki paralel ip var. Bu paralel iplerin dışında ve iki yanında, işaret ve başparmaktan gelen iplerin kesişmesinden oluşan iki çapraz var. Gül bunları sıkıca tutsun. Adı geçen çaprazları 18 no'lu resimde açıkça görüyoruz.

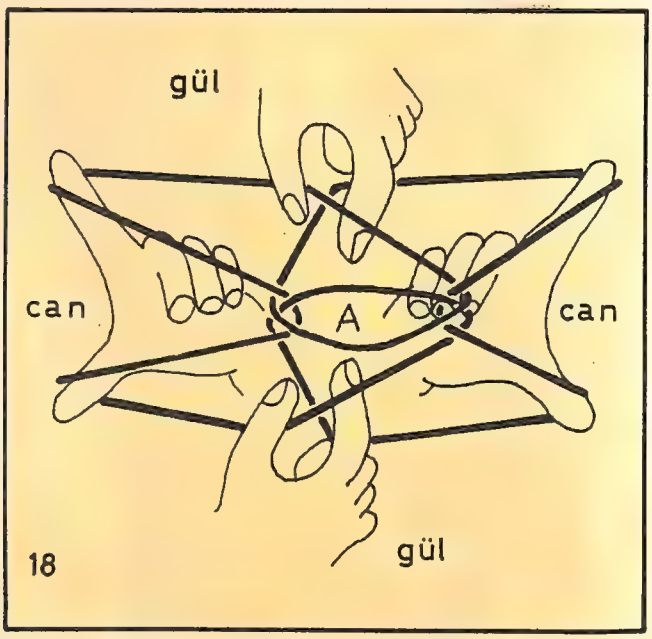

Biraz önce sözünü ettiğimiz paralel ipleri Gül, öteki parmaklarıyla aralasın. Böylece resimde (A) ile gösterilen boşluk oluşur. (Burada çok önemli bir nokta var. Paralel ipler iki türlü aralanabilir; bunlar iki uçlarında ya birbirlerinden ayrık dururlar, ya da resmimizdeki gibi çaprazlama kesişirler. Gül'ün bu son durumu sağlaması gerekiyor.) Gül tuttuğu çaprazları ortadaki aralığa aşağıdan yukarı doğru soksun. Can ipleri bıraksın. Gül ipleri gersin. Bu düzen daha önce yine Gül'ün oluşturduğu AYNA'nın aynıdır.

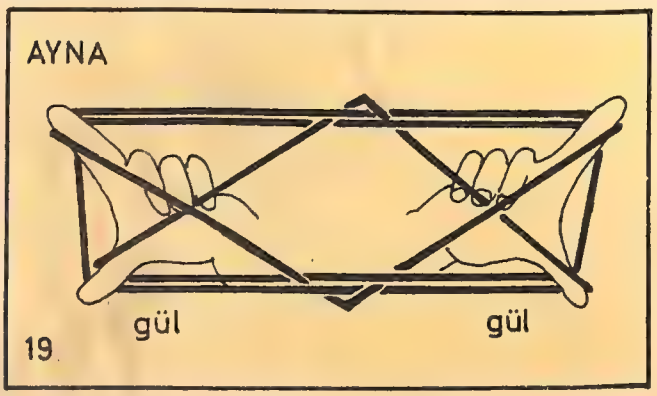

DEVAMI GELECEK HAFTAYA

Karl May

UĞURSUZ ÇÖL

BURASI DAKOTA EYALETİNDE UÇSUZ, BUCAKSIZ GÜNEŞLİ BİR ÇÖL...

HAKKINDA PEK ÇOK SÖYLENCELER ANLATILAN BİR YER...

DELİ MİSİN? ÇÖLÜ GEÇEN HİÇ KİMSE ÇIKMAMIŞ ŞİMDİYE DEĞİN.

SEN DE Mİ ÇÖLDE HAYALET OLDUĞUNA İNANIYORSUN?

GENERAL STORE

ŞİMDİYE DEĞİN KAÇ KİŞİ ÖLDÜ, BİLMİYOR MUSUN? YA BUNLARA NE DİYORSUN?

O GÜNLERDE ÇEVREDEKİ KENTLERDEN BİRİNİN BANKASI SOYULMUŞTU...

HADİ, HEMEN KAÇALIM.

BANK

VE ÇÖLE DOĞRU İLERLEDİLER...

BU ÇÖL HOŞUMA GİTMİYOR...

SEN DE O PALAVRALARA İNANIYOR MUSUN?

ANCAK BİRDEN...

BANG! BANG!

CERÓN

BİR BAŞKA OLAYDA DA, KERVANA SALDIRAN İKİ KIZILDERİLİ...

...AYNİ AKIBETE UĞRADILAR.
BANG! BANG!
İKİ KOMANÇİ'NİN ÖLÜMÜ HEMEN DUYULMUŞTU...
YAZIYOR! YERLİLERİN SAVAŞ HAZIRLIĞI İÇİNDE OLDUĞUNU YAZIYOR.
İKİ YERLİ İÇİN BU DENLİ GÜRÜLTÜ KOPARILIR MI?
HEM DE KERVANA SALDIRMIŞLAR!
NEWS
ANCAK YERLİLER ÇÖLÜN UĞURSUZLUĞUNA İNANMADIKLARI İÇİN BEYAZLARI SUÇLUYORLARMIŞ.
BU SIRADA APAÇİ REİSİ, KABİLESİNİ ÇEVRESİNE TOPLAMIŞ..
GİDİP DOSTUM OLD SHATTERHAND*İLE GÖRÜŞECEĞİM. YARDIM EDERSE BELKİ KOMANÇİLERİN SAVAŞA GİRMESİNE ENGEL OLABİLİRİZ...
* DİYORDU...
UZUN AYAKLILAR SAVAŞA GİRİŞİRLERSE BİZİM DE KATILMAMIZ KAÇINILMAZ OLUR... *
SHATTERHAND, KÜÇÜKKEN AMERİKA'YA GÖÇMÜŞ BİR ALMANDI...
DOSTUM WINNETOU'DAN BİR HABER ALDIM ÇOCUKLAR. HAYDİ GİDİYORUZ!
*WINNETOU, ORDU KUVVETLERİNDEN SÖZ EDİYORDU...
CERÓN

OLD, İKİ ARKADAŞI FRANK VE BOB İLE YOLA ÇIKTI...

SEN BU HAYALET ÖYKÜSÜNE İNANIYOR MUSUN?

ÖTE YANDAN OLD'UN DİĞER İKİ ARKADAŞI NE YAPIYORDU, ACABA?..

İNANSAM BURADA OLUR MUYUM?

AYRICA OLD SHATTERHAND İLE BULUŞACAĞIZ. ÇİFTLİĞE EN YAKIN YOL BU GÖLDEN GEÇİYOR...

WİNNETOU BU KEZ GERÇEKTEN SAVAŞ TEHLİKESİNDEN KORKMASA BİZİ ÇAĞIRIR MIYDI?

ATINIZDAN HEMEN İNİN.. YOKSA ÖLÜRSÜNÜZ!

CLERÓN

KORKMAYIN CANIM.

BİZ HAYALET DEĞİLİZ.

OLDUN ARKADAŞLARI BUYRUĞA UYDULAR...

ÜZERİNİZDE, ALTIN, ELMAS PARA NE VARSA VERİN.

DOSTLARIMIZDA BUNLAR NE GEZERDİ?

BİZLER SIRADAN YOKSUL İNSANLARIZ.

SİZİN İÇİN ÜZGÜNÜM AMA BENİ İLGİLENDİRMEZ.

HADİ BİTİR İŞLERİNİ.
İYİ YOLCULUKLAR BAYLAR!
ANCAK BİRDENBİRE...
BANG!
BU GÖL HAYALETİNİN İŞİ...
KAÇALIM, ÇABUK!
İNANILIR GİBİ DEĞİL!
AMA NASIL OLUR?
ÇEVREDE KİMSE GÖRÜNMÜYORDU...
BUNUN BİR AÇIKLAMASI OLMALI AMA NE?
BİRAZ SONRA...
NE VAR? NE OLDU?
BİR ŞEY DUYDUM.
CERÓN

SU ÇALININ ARKASINDA...
BİR ÇOCUK!
YAKLAŞTIKLARINDA...
SİZLER PATRONUN BEKLEDİĞİ İKİ KİŞİ OLMALISINIZ...
BİZİ KARŞILAMAYA GELDİN, DEMEK?
ÇİFTLİKTE ÇALIŞIYORUM. SİZİ BEKLİYORDUM.
ADIN NE DELİKANLI?
BANA ZORO DERLER
AMA BU KIZILDERİLİ ADI.
BU UĞURSUZ ÇÖLDE TEK BAŞINA KORKMADIN MI?
HEP BURADA AVLANIRIM.
BAK İŞTE BU. İLGİNÇ!
CERON
OLD SHATTERHAND'I TANIR MISINIZ? O DA BU SABAH GELECEKTİ. KORKMUŞ GİBİSİNİZ?
BİZİM KARŞILAŞTIĞIMIZ HAYDUTLARLA SEN KARŞILAŞSAYDIN, GÖRÜRDÜN.
NE HAYDUTU?

NEYSE BOŞ VER! ZORO ADI NEREDEN GELİYOR?
UZUN ÖYKÜ. YILLAR ÖNCE BEN KÜÇÜKKEN...
ÇİFTÇİ OLAN AİLEM, SÜREKLİ YER DEĞİŞTİRİRMİŞ. GENE BÖYLE YOLCULUKLARDAN BİRİNDE...
BABA YORULDUM. BİRAZ DİNLENELİM.
BU ÇÖLDE DURAMAYIZ OĞLUM.
BİRAZ SABIRLI OL.
BİRDEN KARŞIMIZA HAYDUTLAR ÇIKTI VE...
CERÓN
TEK BAŞIMA KALMIŞTIM.
KATİLLER!
HADİ GİDELİM!
SANA BİR DERS VEREYİM DE ÖYLE...
HAYDUT, BENİM DE ÖLDÜĞÜMÜ SANIP GİTMİŞ...
BU ÇOCUK ZORO GİBİ DOKUZ CANLI!
İŞTE O UNUTAMAYACAĞIM GÜNDEN SONRA ADIMI ZORO KOYMUŞLAR.
SENİN İÇİN ÜZÜLDÜM...
UNUTSAN İYİ OLUR!

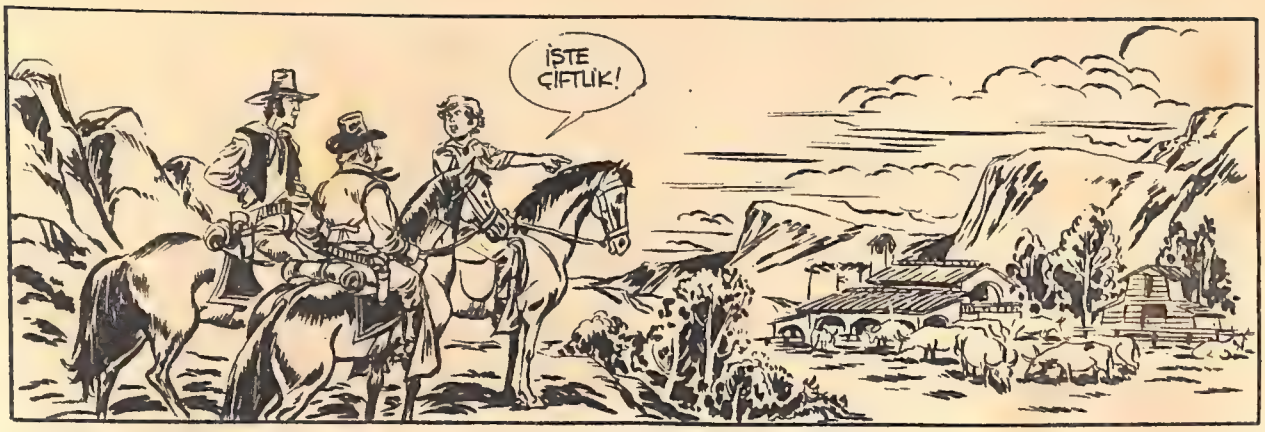
İSTE ÇİFTLİK!

BİZİMKİLER ATLARINDAN İNİNCE...
SURAYA BAK!

OLD VE BOB!
BİZ DE ŞİMDİ GELDİK.

MERHABA BOB!
FRANK, NASILSIN?
HERKES GELDİ. WINNETOU DIŞINDA...

BAY HELMER, ÇİFTLİĞİN SAHİBİ, SİZE ARKADAŞLARIMI TANITAYIM.
HOŞGELDİNİZ!
HOŞ BULDUK!

AZ SONRA BEKLENEN KİŞİ DE GELDİ...
WINNETOU!

NASILSIN DOSTUM?
ŞÖYLE, BÖYLE.
CERON
7

DURUM KARIŞIK WINNETOU. KOMANÇİLER. SAVAŞA GİRERSE, BU DİĞER KIZILDERİLİLERİN DE BAŞINI BELÂYA SOKAR.
CERON
AYRICA ÇÖLDE İKİ BEYAZI ÖLDÜREN SAVAŞÇI ÖLMEKLE KALMADI. KERVANA SALDIRAN YERLİLER DE KİMLİĞİ BİLİNMEYEN KİŞİLERCE ÖLDÜRÜLDÜ...
AMA ONLARI KİM ÖLDÜRMÜŞ OLABİLİR?
BEN DE BİLMİYORUM.
O ÇÖLDE UĞURSUZ HAYALETLER VAR.
UYDURMA BUNLAR!
KOMANÇİLERİ BU İŞTE BEYAZLARIN SUÇSUZ OLDUĞUNA İNANDIRMAK GEREK.
ÇOK ZOR. KOMANÇİLER ZATEN ASKERLERE DİŞ BİLİYORLAR.
O SIRADA...
ADIM TOBIAS BURTON. GECEYİ BURADA GEÇİREBİLİR MIYIM?
ÇİFTLİĞİMİN KAPISI HERKESE AÇIKTIR.
NENİZ VAR? BURADAKİLERİN HEPSİ DOSTUMDUR.
BİR SORUN VAR!
BU ADAM ZENCİ! O DA MI DOSTUNUZ? BİR ZENCİYLE AYNI MASADA ASLA OTURMAM.
SİZ NE DEMEK İSTİYORSUNUZ?
BU SÖZLER ÜZERİNE...
SÖYLE BAKALIM. BENİMLE ALIP VEREMEDİĞİN NEDİR?
ÇEK ELLERİNİ! TÜFEĞİMİ ALIRSAM GÖRÜRSÜN.
8

AL SİLÂHINI DA NE YAPACAK-MIŞSIN GÖRE-LİM.
BENİ DİNLEYİN, BİRAZ.
ÇEVREDE BU SİLÂHTAN HİÇ GÖRMEDİM.
ÇEKİL BA-ŞIMDAN ÇOCUK. BU İŞ SANA GÖRE DEĞİL.
YALNİZ MEKSİKA'LI RODRIGUEZ ADINDA BİRİNDE BUNA BENZER BEŞ ÇENTİKLİ BİR SİLÂH VARDI.
YABANCI ZORBANIN ISRARI ÜZERİNE SİLÂHI GÖSTERİR..
AMA BU SİLÂHTA DA BEŞ ÇENTİK VAR.
ÇABUK OL DE-LİKANLI. ŞU ZENCİYE DERSİNİ VEREYİM.
BIRAK DA ONUN LA BEN HESAP-LAŞAYIM.
PEKÂLÂ, NASIL İSTER-SEN!
HEMEN BAH-ÇEYE ÇIKTILAR.
ELLİ ADIM ATACAĞIZ.
MERAK ETME. SENİ KANDIRA-CAK DEĞİLİM.
UMARIM YABANCI ÇOCUĞU ÖLDÜRMEZ.
HİÇ SANMAM!
ELLİ ADIM SONRA BİRDEN...
AAAH!
BANG!
BANG!
CERÓN
9

YABANCI KORKMUŞ KAÇIYORDU..
DUR BEKLE!
BU ADAMIN MEKSİKALI RODRİGUEZ'İ ÖLDÜRDÜĞÜNE EMİNİM.
BEN DE AYNI KANIDAYIM.
BU SÖZ ÜZERİNE ZORO ATINA BİNDİ...
HEY! NEREYE GİDİYORSUN?
ONU YAKALAMAYA!..
OSIRADA FORT ROYAL KALESİNDE...
HER GÜN YENİ BİR YER YİTİRİYORUZ. SEN NE DÜŞÜNÜYORSUN?
FORT ROYAL
SEN ÇEVREYİ İYİ TANIRSIN YÜZBAŞI EĞER KOMANÇİLERİN SAVAŞ HAZIRLIĞI DOĞRUYSA...
ASKERLER TETİKTE BULUNMALI.
BÖLÜK KOMUTANI
US ARMY
CERÓN

BU YERLİLERİN BARIŞI BOZMAMASI İÇİN ELİMİZDEN GELENİ YAPMALIYIZ.
ASKERLER KALEDEN ÇIKARKEN GÖZLENDİKLERİNİ FARKETMEDİLER...
WİNNETOU'YA HABER VERMELİYİM.
SU YERLİYİ YAKALAYIN!
BAŞÜSTÜNE
SİZ İKİNİZ BENİM LE GELİN.
BENİ YAKALAYAMAYACAKSINIZ... DAHA HIZLI OĞLUM!
CERON
11

YAKLAŞIYORLAR!
HADİ OĞLUM, GAYRET!
CERON
KAHRETSİN! ONU ELİMİZDEN KAÇIRDIK. BİRAZ DAHA HIZLI SÜRSEYDİK!
ANCAK ARTIK ÇOK GEÇTİ..
ÇAPAÇI, BİR KAÇ SAAT SONRA HELMER'İN ÇİFTLİĞİNE GELDİ....
ŞEFİM WINNETOU BURADA MI?
EVET, BURADA.
UZUN AYAKLILAR KIZILDERİLİLERİ ÖLDÜRMEYE GİDİYORLAR!
SÖYLEMİŞTİM. BİR ŞEYLER YAPMAMIZ GEREK.
SAVAŞ BAŞLAYACAK SANIYORUM!
12

NEREYE OLD? DELİRDİN Mİ?
BUNLARLA KONUŞMAM GEREK.
SİZ NE YAPMAK İSTİYORSUNUZ?
DURUN YÜZBAŞI! BU ADAM OLD SHATTERHAND.
ŞU ÜNLÜ KOVBOY.
BİZE BİR ŞEY SÖYLEMEK İSTİYOR SANIRIM.
BU DAVRANIŞINIZI NASIL AÇIKLAYACAKSINIZ?
BU YERLİLERİN YAPTIKLARINDAN BIKTIK. BU İŞE SON VERECEĞİZ.
CERÓN
BU UĞURSUZ ÖLÜMLERİN YERLİLERLE HİÇBİR İLİŞKİSİ YOK. HERKES BU İŞİ GİZLİ BİR GÜCÜN YAPTIĞINA İNANIYOR.
SEN AKLI BAŞINDA İNSANSIN, NASIL BÖYLE ŞEYLERE İNANIRSIN. HELE BİRAZ ÖNCE RASTLADIĞIMIZ CESE
TOBİAS BURTON ADLI BİRİ BU SABAH ALNINDAN VURULMUŞ.
BU BİZİM KONUĞUMUZ.

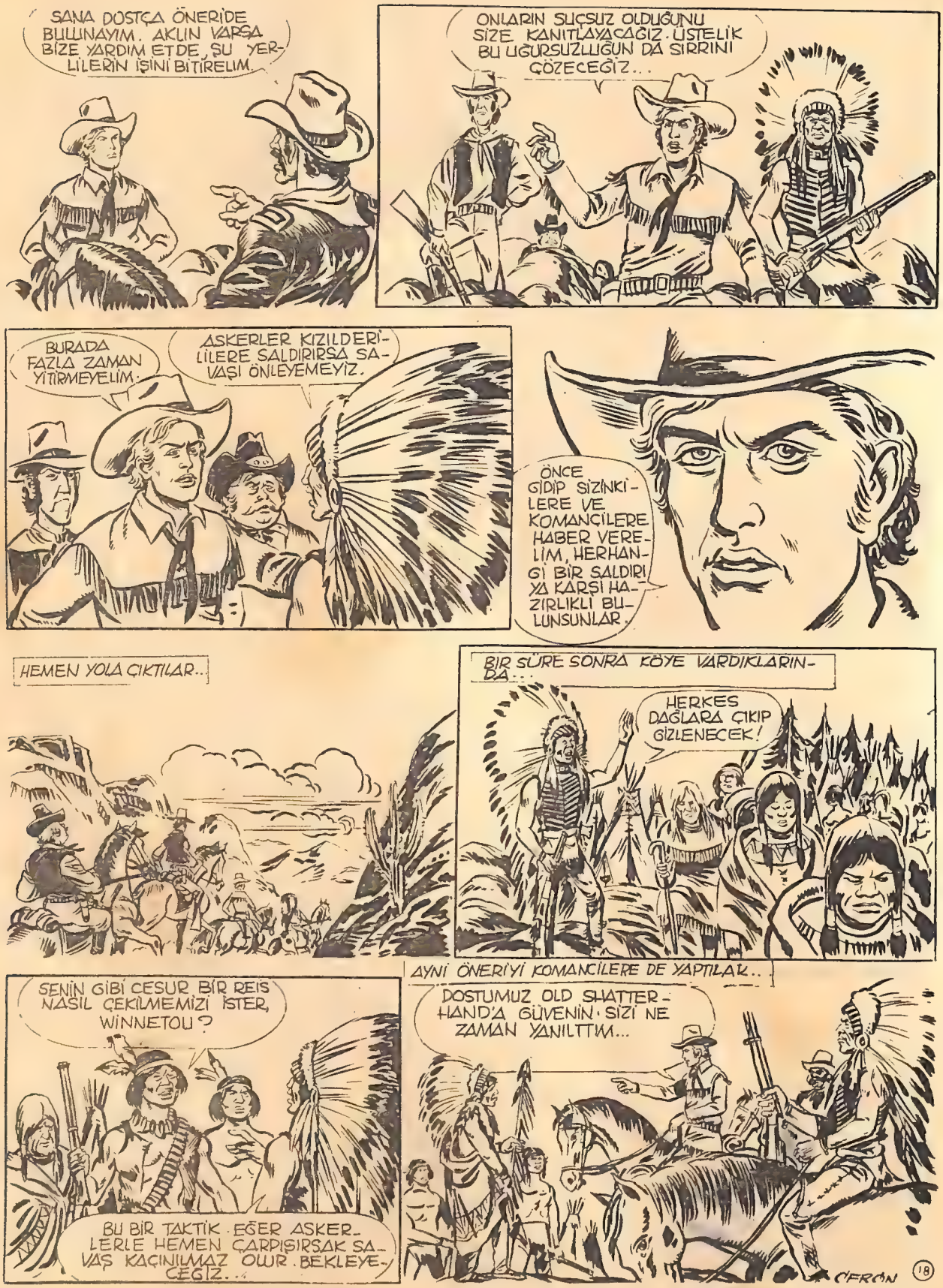
SANA DOSTÇA ÖNERİDE BULUNAYIM. AKLIN VARSA BİZE YARDIM ETDE, ŞU YERLİLERİN İŞİNİ BİTİRELİM.
ONLARIN SUÇSUZ OLDUĞUNU SİZE KANITLAYACAĞIZ. ÜSTELİK BU UĞURSUZLUĞUN DA SIRRINI ÇÖZECEĞİZ...
BURADA FAZLA ZAMAN YİTİRMEYELİM.
ASKERLER KIZILDERİLİLERE SALDIRIRSA SAVAŞI ÖNLEYEMEYİZ.
ÖNCE GİDİP SİZİNKİLERE VE KOMANÇİLERE HABER VERELİM, HERHANGİ BİR SALDIRIYA KARŞI HAZIRLIKLI BULUNSUNLAR.
HEMEN YOLA ÇIKTILAR..
BİR SÜRE SONRA KÖYE VARDIKLARINDA...
HERKES DAĞLARA ÇIKIP GİZLENECEK!
AYNİ ÖNERİYİ KOMANÇİLERE DE YAPTILAR..
SENİN GİBİ CESUR BİR REİS NASIL ÇEKİLMEMİZİ İSTER, WINNETOU?
DOSTUMUZ OLD SHATTERHAND'A GÜVENİN. SİZİ NE ZAMAN YANILTTIM...
BU BİR TAKTİK. EĞER ASKERLERLE HEMEN ÇARPIŞIRSAK SAVAŞ KAÇINILMAZ OLUR. BEKLEYECEĞİZ...
CİFRON
18

PEKİ ÇEKİLDİK DİYELİM. NE ZAMANA DEĞİN?
ASKERLERE GERÇEK SALDIRGANIN KİM OLDUĞUNU KANITLAYINCAYA DEĞİN.
HAYDİ ARKADAŞLAR, İLERİ!
NEREYE GİDİYORUZ?
UĞURSUZ ÇÖL'E. BU GİZEMLİ ÖLÜMLERİN NEDENİNİ ARAŞTIRMALIYIZ...
CERON
O SIRADA...
KÖYDE KİMSE KALMAMIŞ..!
HEPSİ BİRDEN KAÇMIŞLAR!
ELİMİZDEN KURTULAMAZLAR.
İZLERİ YİTİRMEZSEK ONLARI BULURUZ.
İÇİMDE BİR SIKINTI VAR, OLD.
BENDE DE. SU ASKERLERE HİÇ GÜVENİM YOK.
19

SIZINKİLERE VE KOMANÇİLERE SALDIRMALARINDAN KORKARIM · Ö YÜZDEN ELİMİZİ ÇABUK TUTMALIYIZ ...
BİRDEN ...
DURUN! SİLAH SESLERİ!
SESLER HELMER'İN ÇİFTLİĞİNDEN GELİYOR...
GENE NELER OLUYOR? İLERİ!
GERÇEKTEN DE ÇİFTLİKTE...
¡BANG!
¡BANG!
BANG!
SAYILARI BİZDEN FAZLA, ZORO!
AMA BU TESLİM OLMAK İÇİN YETERLİ NEDEN DEĞİL...
İLERİ ARKADAŞLAR!
20

GALİBA HAKLISIN. SİLÂH SESLERİ ÇİFTLİKTEN GELİYOR.

AZ SONRA...
ŞURAYA BAK!
KAHRETSİN! TAM SIRASIYDI.

BU İŞİ BİR AN İÇİN ÇÖZÜMLEMELİYİZ.

ÇİFTLİĞE SALDIRIYORLAR, OLD.

HADİ ARKADAŞLAR, DÖRT NALA, İLERİ!
CERÓN

ONLAR GELMEDEN ÖNCE ÇİFTLİĞİ ELE GEÇİRMELİYİZ.

NEREYE GİDİYOR BU? DELİ Mİ NE?
21

SALDIRGAN GERÇEKTEN DELİ GİBİYDİ...
AH!
¡BANG!
BİR KİŞİ GİTTİ!
O SIRADA OLD VE ARKADAŞLARI YAKLAŞMIŞLARDI...
HEPSİ SİLÂHLI. CANINI SEVEN KAÇSIN!
BANG!
BANG!
BAY HELMER! İYİ MİSİNİZ?
OLD VE ARKADAŞLARI!
ŞÜKÜRLER OLSUN!
ONLARI YAKALAYALIM MI?
GEREK YOK. ÇİFTLİKLERE BAKALIM.
TAM ZAMANINDA GELDİNİZ OLD.
HEY, ŞURAYA BAKIN!
CERÓN

GENE UĞURSUZ ÇÖLDEKİ HAYALETİN İŞİ BU!
O DA DİĞERLERİ GİBİ AYNI BİÇİMDE ÖLDÜRÜLMÜŞ.
OLD SHATTERHAND, HEMEN ÇİFTLİKTEKİLERİ SORGUYA ÇEKMEYE BAŞLADI...
SON BİRKAÇ SAAT İÇİNDE ÇİFTLİKTEN AYRILAN OLDU MU?
NE DEMEK İSTİYORSUN?
BANA YANIT VERİN!
YALNIZCA ZORO BİR ARA İŞİ İÇİN ÇIKTI. NEDEN SORDUN?
OLD HEMEN ZORO'NUN YANINA YAKLAŞTI...
HAYDİ BAKALIM, KONUŞ DELİKANLI!
PEKÂLÂ ANLATACAĞIM!
GENCİN SÖZLERİ HEPSİNİ ŞAŞIRTTI...
UĞURSUZ ÇÖLDEKİ HAYALET BENİM. TOBIAS BURTON'U DA ONDAN ÖNCEKİLERİDE BEN ÖLDÜRDÜM.
CERÓN
AMA BUNU NEDEN YAPTIN?
YILLAR ÖNCE ÇÖLDE BABAMI ÖLDÜREN KATİLLERDEN BÖYLECE ÖCÜMÜ ALIYORDUM.
SAVUNMASIZ İNSANLARI ÖLDÜRENLERE BEN DE ACIMASIZ DAVRANIYORDUM.
KULAKLARIMA İNANAMIYORDUM...
SÖYLEDİKLERİMİN HEPSİ DOĞRUDUR.

HAYDI ARKADAŞLAR! ATLARA! SEN DE BİZİMLE GELİP ASKERLERE HER ŞEYİ ANLATACAKSIN. BİR DAHA DA SUÇLULARA EL SÜRME. BIRAK ONLARI ADALET CEZALANDIRSIN.
SÖYLEDİKLERİNİ UNUTMAYACAĞIM...

AZ SONRA OLD VE ARKADAŞLARI YENİDEN YOLA KOYULMUŞLARDI...
UMARIM GEÇ KALMAMIŞIZDIR.

OLD DÜŞÜNCELİYDİ...
ZORÓNUN YAPTIKLARINDAN KIZILDERİLİLERİ SORUMLU TUTAMAZLAR YOKSA BÜYÜK HATA YAPILMIŞ OLUR.

YA KENDİ BAŞINA HERKESİ YARGILAYAN ÇOCUĞA NE DEMELİ?

O SIRADA UZAKTA...
ŞURAYA BAKIN!

KIZILDERİLİLER! DAĞLARA KAÇIYORLAR!
NE YAPACAĞIZ?
CERÓN

BU KEZ ONLARI YAKALAYACAĞIZ?

ASKERLER GELİYOR.
ARTIK ÇEKİLMENİN ZARARI YOK. SAVAŞ KAÇINILMAZ OLDU..
YA WINNETOU'YA VERDİĞİMİZ SÖZ NE OLACAK?
O BURADA YOK. ÇOCUKLARI VE KADINLARI KAYALIKLARA ÇEKİN. KENDİMİZİ SAVUNACAĞIZ.
ASKERLER KILIÇ ÇEKMİŞ DÖRTNALA GELİYORLARDI...
SAVAŞACAĞIZ ARKADAŞLAR!
BAŞÜSTÜNE YÜZBAŞIM.
O SIRADA OLD VE ARKADAŞLARI...
HADİ ARKADAŞLAR! BİRAZ DAHA GAYRET!
O SIRADA ASKERLER YERLİLERİN PEŞİNDEN ASMA KÖPRÜYE GELMİŞLERDİ...
AT İN!
KÖPRÜDEN GEÇMEYECEK MİYİZ?
KÖPRÜDE TUZAK KURMUŞ OLABİLİRLER
BENCE KÖPRÜ YETERİNCE SAĞLAM.
CERON 25

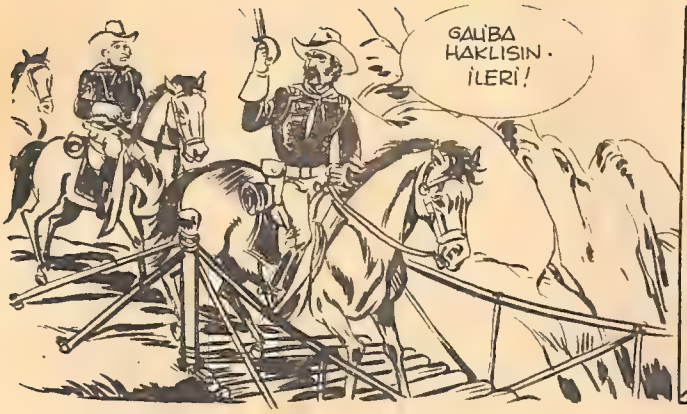
GALİBA HAKLISIN. İLERİ!

ANCAK ASKERLER BİRAZ İLERLEDİKLERİNDE...
ÇABUK, İŞİNİ BİTİR!

HALATLARI KESİYORLAR YÜZBAŞIM!

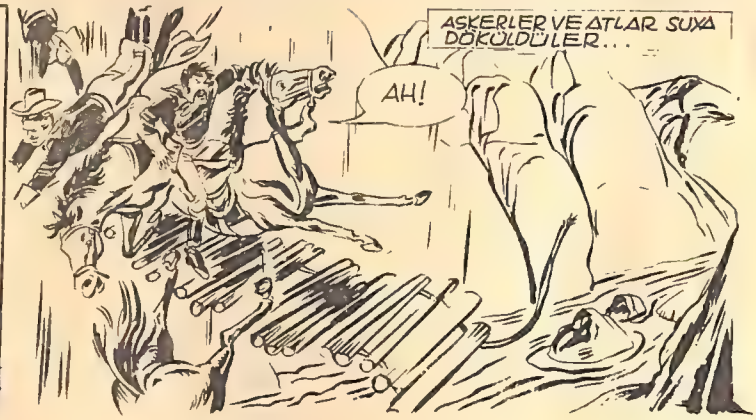
ASKERLER VE ATLAR SUYA DÖKÜLDÜLER...
AH!

ONLARA GÖSTERECEĞİM.

ATEŞ EDİN!

ZIUU!
BANG!
¡BANG!

DİKKATLİ OLUN!

İLERİ ARKADAŞLAR!

OLD VE ARKADAŞLARI KÖPRÜNÜN BAŞINA GELDİKLERİNDE . . .

BENİ İZLEYİN! BAŞKA BİR GEÇİT BİLİYORUM!

BİRAZ GEÇ KALDIK GALİBA!

BEN DE AYNI KANIDAYIM.

GERÇEKTEN KIZILDERİLİLER SAVAŞI TÜM HIZIYLA SÜRDÜRÜYORDU . . .

HİÇ BİRİNİ SAĞ BIRAKMAYIN!

BANG! BANG!

ATLARLA BURADAN GEÇMEK OLANAKSIZ!

ONLARI BURADA BIRAKACAĞIZ.

BÖYLECE AZ SONRA . . .

SAVAŞ BAŞLADIKTAN SONRA BİRŞEYLER YAPMAMIZ GÜÇ OLACAK . . .

ON KİŞİ ARKADAN TEPEYE TIRMANSIN...
BAK, ASKERLER YAMAÇTAN YUKARI ÇIKIYORLAR.
YERLİLERİ KUŞATMAK İSTİYORLAR.
CERON
ONLARA HABER VERMELİYİZ. SAVAŞ KIŞMADAN BELKİ ARALARINI BULABİLİRİZ...
YÜZBAŞI, BEKLEYİN!
BU DA NESİ?
OLD SHATTERHAND GENE KARŞIMIZA ÇIKTI.
DURUN! YERLİLER SUÇSUZDUR!
UĞURSUZ ÇÖL'DEKİ HAYALETİN GİZEMİNİ AYDINLATTIK.
BANA BİR DAHA HAYALETTEN FALAN SÖZ ETMEYİN.
HAYALET DEDİKLERİ ASLINDA BİR ÇOCUKTAN BAŞKASI DEĞİL. ZORO NEREYE GİTTİ?
AZ ÖNCE BURADAYDI.
28

KIZILDERİLİLERİN SUÇSUZLUĞUNU KANITLAYACAK TEK KİŞİ OYDU.
SONUNDA KORKUP KAÇMIŞ OLMALI.
GALİBA ÖYLE. ÇOCUK SİZLERİ GÖRÜNCE ÇEKİNMİŞTİR. ANCAK BİZE BÜTÜN OLAYLARDAN SORUMLU OLDUĞUNU İTİRAF ETTİ.
YETER ARTIK!
BU KADAR KİŞİYİ BİR ÇOCUĞUN MU ÖLDÜRDÜĞÜNÜ SÖYLEMEK İSTİYORSUN?
BANA İNANIN. BİRLİKTE KIZILDERİLİLERİN SUÇSUZLUĞUNU KANITLAMAK İÇİN GELİYORDUK.
KAPA ÇENENİ!
HER ŞEY SİZİN BAŞINIZIN ALTINDAN ÇIKTI. ÖNCE SİZDEN BAŞLAYACAĞIZ.
YALNIŞ BİR İŞ YAPMAYIN YÜZBAŞI!
BİRDEN...
AH!
BANG!
İSTESEM SENİ ÖLDÜRÜRDÜM YÜZBAŞI! AMA SANA UĞURSUZ ÇÖL HAYALETİNİ TANIMA OLANAĞINI VERECEĞİM.
ZORO!
ONA HER ŞEYİ ANLAT...
DEDİKLERİ DOĞRUDUR. ÇÖLDEKİ TÜM ÖLÜMLERDEN BEN SORUMLUYUMDUR.
ANCAK O SIRADA TEPENİN ÖBÜR YAMACINDA...
HAYDİ ÇOCUKLAR! TEPEYE VARMAMIZA PEK AZ BİR ŞEY KALDI...
BÖYLECE, YERLİLERİ YAKALAYACAĞIZ!
CERON
DİKKAT!
İZUUU!
KONUŞARAK ZAMAN YİTİRİYORUZ. BUNLAR HEPİMİZİ ÖLDÜRECEKLER.

ONLARA HABER VERMELİYİM.
DİKKATLİ OL!
İBANG!
İBANG!
HEY! DURUN! ATEŞİ KESİN! BEN OLD SHATTERHAND.
BİRAZ SONRA ONLAR DA ZORO'NUN ÖYKÜSÜNÜ ÖĞRENMİŞLERDİ..
EVET İŞTE HEPSİ BU...
BUNDAN BÖYLE BIRAK ADALETİN İŞİNİ YARGIÇLAR YAPSIN, TAMAM MI DELİKANLI?
ATLARIMIZ ÖLDÜĞÜ İÇİN YAYA OLARAK KALEYE DÖNECEĞİZ. SEN DE GELECEKSİN..
GENE NEREYE GİTTİ BU ÇOCUK?
BELKİ DE SİZİNLE GELMEK İSTEMİYORDUR.
BU ONA YETERİNCE DERS OLDU ZATEN!
PEKÂLÂ! BİZE DE KALEYE DÖNMEKTEN BAŞKA YAPACAK İŞ KALMIYOR. İLERİ!
BAŞÜSTÜNE!
HAYDİ WİNNETOU. BU KEZ DE SAVAŞTAN KILPAYI KURTULDUK.
SON

size bir mektup var

Özgür Kardeş.

Evvelsi gün ağabeyimler geldi. Hem Almanya'da çalışan Raşit Ağabeyim, hem de İstanbul'da çalışan Adıgüzel Ağabeyim. Nasıl sevindiğimi anlatamam. Hele Raşit Ağabeyim bir makine getirmiş ki görme. İşletmeye başlayınca ne söylersen, ne dersen onu olduğu gibi yazıyor. Sonra da dinletiyor. Adına teyp mi ne diyorlarmış. Ağabeyim sırayla anamın, babamın benim konuşmalarımı habersizden almış teybe. Sonra tam yemek yerken çalıştırdı... Anaa! Konuşmalarımızı duyunca bir hoş olduk. Bir şaşırdık, bir şaşırdık ki görme. Sonra türküler dinletti ağabeyim. Bir türkücü var adı Nuri Sesigüzel'miş. Onun türkülerini çalmaya başlayınca tüm komşular bize toplanıyorlar. Sesi öyle gür ki, öyle de güzel ki...

Mektubunu ağabeyimler de okudular. Zati Raşit Ağabeyim öteki mektuplarını okumuştu. Tanıyordu seni mektuplarından. Adıgüzel Ağabeyim de okudu mektuplarını. O da çok sevdi seni

Demek koleje başladın. Haydi hayırlısı. İstediğin oldu. Dilerim ki her şey istediğin gibi olsun. Anam diyor ki, "Senin arkadaşın her işi iyi gider. Her istediğine ulaşır. Allah iyilerin yardımcısıdır. Senin arkadaş'n da iyi bir çocuk, insanın hası, güzel bir çocuk." diyor. Ağabeylerim de anam gibi düşünüyorlar. Diyorlar ki, "İnşallah büyüyünce değişmez. Eli iş ve ekmek tutunca da şimdiki gibi düşünür." Ben de "Değişmez, değişmeyecek" diyorum.

Okumayı ben de çok isterdim. İsteğim gönlümde kaldı. Sınavı kazanamadım. Kime ne diyeyim? Ağabeylerime kalırsa iyi olmuş kazanamayışım. Olsam olsam bir öğretmen olurmuşum. Bizim öğretmenin de durumu ortadaymış... Üzülmeye yerinmeye gerek yokmuş. Onlar düşünmüşler. Beni İstanbul'a bir sanata vereceklermiş... Adıgüzel Ağabeyimin çalıştığı fabrikanın yanında bir tornacı varmış. Onunla konuşmuşlar. Çırak alacakmış beni. Sanatı biraz öğrendikten sonra da istediğim fabrikaya işçi olarak girermişim.

Ağabeyimlerin izini bir ay. Beni de birlikte götürmeyi kararlaştırdılar. Ancak babamın gönlü yok. "Yeter de giderse hepten yalnız kalırız. O elimizin değneği, dayanağımız." diyor. Ağabeylerim de, "Seni de anamı da götürürüz. Artık köyde yaşayamayız bundan böyle. Bizler dönmeyiz. Sen de bir başına ne yapacaksın? Yeter'i de bir meslek sahibi yapmalıyız." diyorlar. Ancak babam, öfkeleniyor, ağlamaklı oluyor nerdeyse. "Şuradan şuraya bir adım atmam. Ben bu yaştan sonra köyden dışarı çıkmam. Bunu böyle bilin. Yeter'i götürürseniz, varın götürün. Ne diyeyim?"

Babam inatçıdır ama, yufka yüreklidir de. Ağabeyimlerle tartışırken sesi çatal çatal oluyor. İçinden neler geçtiğini anlıyorum. Anamın sesi hiç çıkmıyor. Ağabeylerime, "Biz ne bilelim? Siz daha iyisini bilirsiniz. Yeter için iyi olacaksa, varın götürün. Bağrımıza taş basar, hasretliğinize dayanırız." diyor. Sonra da sessizce ağlıyor. Anamı öyle gördükçe benim de gözlerim doluyor. Ağlamaklı oluyorum. Onlardan, köyden nasıl ayrılacam? Şimdiden düşünmeye başladım. Geceleri uykum kaçıyor. Hep İstanbul'u düşünüyorum. Yoksa gitmesem mi? Köyde mi kalsam?

Dün öğretmenime gittim. Bu konuyu açtım. Öğretmenim de ağabeylerim gibi düşünüyor. Köyde kalmanın benim için doğru olamayacağını söylüyor. "Baban gibi olur, köyde körelir kalırsın. Git. Sanat öğren. Sanat okumaktan da iyidir, altın bileziktir." diyor.

Karar verdim Özgür kardeş, ağabeylerimle birlikte gideceğim. Kendimi buna inandırmaya, alıştırmaya çalışıyorum. Anama, babama da söyledim. İkisi de bir hoş baktı yüzüme. Anamın gözleri dolu dolu oldu.

Mektubunda yazdığın şiirleri okudum. Benden çok ağabeylerim sevdiler. Raşit Ağabeyim birinci şiirin şu sözlerini okuya okuya ezberledi: Her gelen gün ötekinden ayrı / Her şey değişiyor... O da öyle diyor: Her şey değişecek, değişiyor. İkinci şiirin şairi de çok ünlüymüş. Raşit Ağabeyim diyor ki, adı Alamanya'da da biliniyormuş. Yalnız Almanya'da mı? Tüm dünyada. Sonra ondan yazdığın şiiri türkü yapmışlarmış. Öyle diyor ağabeyim.

İşte böyle Özgür kardeş, önümüzdeki ayın ilk haftasına doğru köyden ayrılacağız. Günlerim sayılı. Bol bol gezip dolaşacam köyde. Ama olmuyor ki... İş çok. Yarın arkadaşlarla birlikte değirmene gideceğiz. Buğday öğütüp eve getirmeye. Değirmen ta Deliçay'ın yukarı kesimindedir. Balık da tutacağız. Deliçay'ın içinde alabalık yuvaları vardır. Bu, benim değirmene son gidişim olacak. Balık tutmaya da.

Mektubunu bekler, gözlerinden öperim kardeşim.

YETER SARIGÜL

OLİMPİYATLAR

HALİT KIVANÇ anlatıyor

KEL MODASI

Olimpiyatlarda ve başka yüzme yarışmalarında yüzücüler daha hızlı yüzmek, yeni dünya rekorları kırmak için ellerinden geleni yaparlar. Disiplinli bir çalışma, dengeli beslenme onları başarıya götüren en büyük faktörlerdendir.

1976 Olimpiyatları'nda bir de kellik modası yayıldı. Amerikalı yüzücü Mike Brunner, modanın öncüsüydü. Kafasını ustura ile kazıtıp havuza dalınca, önce herkes şaşırdı. Sonradan başka sporcular da Brunner'i izledi. Onlar da saçlarını traş ettirdiler. Böylece olimpiyatlarda sık sık başı kabak sporcular görüldü.

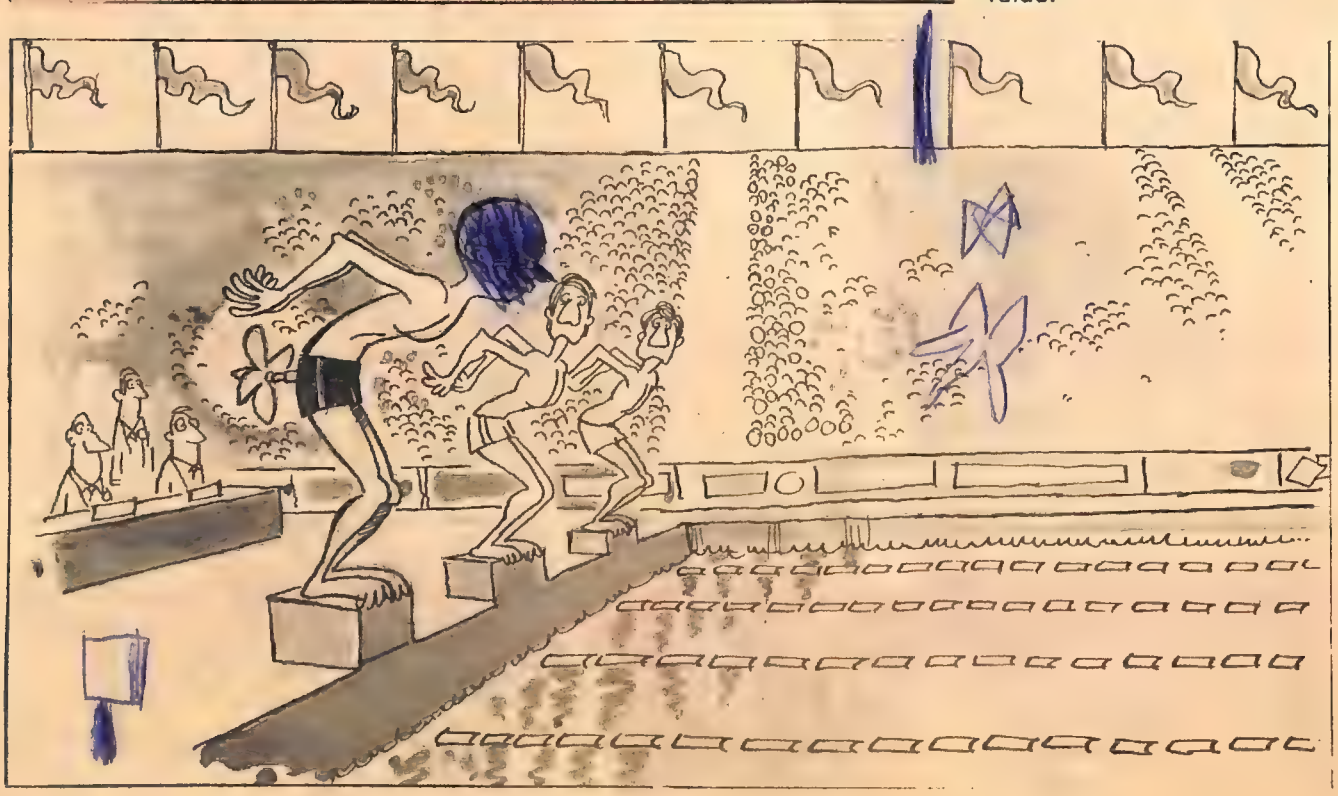

Ünlü Lasse Viren bir yarışmada,rekor peşinde koşuyor...

VİREN MUCİZESİ DEVAM EDİYOR

Münih Olimpiyatları'nda 5 bin ve 10 bin metre koşularını kazanan Finlandiyalı Lasse Viren, Montreal'de de bu yarışların şampiyonluğunu kimseye kaptırmadı. Peşpeşe iki olimpiyatta aynı yarışların birinciliğini kazanmak, büyük başarılar arasında yer alacaktı. Viren __ resimdeki gibi __ hep öndeydi. Gene büyük başarılar arasında yer alması gereken bir olay daha vardı: Sovyet atleti Victor Saneev, üçüncü kez altın madalya kazanıyordu. 1968 ve 1972 Olimpiyatlarındaki gibi, 1976 Oyunlarında da üç adım atlamada altın madalya Saneev'indi gene...

DÜNYANIN EN HIZLI ANNESİ

21. Olimpiyatların başında 14 yaşında bir kız çocuğu, Romen Nadia Comaneci, dikkatleri üstüne çekmişti. Oyunların sonuna doğru ise, iki çocuk annesi bir atlet, gözleri kendine çevirtti. İrena Szewinska idi bu atlet... 1964 Olimpiyatlarına katıldığında 18 yaşındaydı, bekârdı. Soyadı da Kirzsenstein idi. Polonyalı İrena, Tokyo Olimpiyatları'nda 1 altın, 2 gümüş, toplam 3 madalya kazanmıştı. Sonra evlendi, İrena Szewinska oldu. 1968 Olimpiyatları'nda Mexico-City'de 22 yaşındaydı. Gene koştu, gene kazandı. 1 altın, 1 bronz madalya almıştı bu kez... 1972 Münih Oyunları, İrena'nın üçüncü olimpiyatıydı. Şimdi 26 yaşındaydı. Ve bir bronz madalya kazandı. Montreal, İrena'nın dördüncü durağı oldu. Artık 30 yaşına gelmişti. Fakat bu yaşına rağmen gene müthiş bir koşu çıkarıyor, 400 metrede birinci gelirken aynı zamanda dünya rekoru kırıyordu. Evet, dünyanın en hızlı annesi İrena'nın 2 çocuğu, ve 4 olimpiyatta aldığı (3'ü altın olmak üzere) tam 7 madalyası vardı.

PUL KÖŞESİ

izzet kılınç

NASIL BİR PUL KOLEKSİYONU YAPALIM?

GEÇEN hafta sizlere "Pul koleksiyonu nasıl yapılır" başlığı altında pulları tanıtmıştık. Bu hafta da pul kolleksiyonculuğuna başlarken, nasıl bir kolleksiyon ile başlayacağımızı sizlere anlatmaya çalışacağım.

Geçen hafta size pul toplamak için ilk önce, bir pul defteri, bir pul maşası ve bir büyüteç almanızı tavsiye etmiştik. Pul defteri ve pul maşası bir pul kolleksiyoncusunun eli, ayağıdır. Onlar olmaksızın pul kolleksiyonculuğu yapılamaz. Büyüteç ise kolleksiyonumuz ilerledikçe bize lâzım olacaktır.

Bu hafta sizlerle fiilî olarak pul toplamaya başlayacağız.

Ben size ilk önce damgalı posta pulu toplayarak, pul kolleksiyonculuğuna başlamanızı tavsiye edeceğim. Zira damgalı pul toplarken elde edeceğiniz tecrübe ile, daha sonra başlayacağınız damgasız pul kolleksiyonunuzu daha düzenli ve daha titizlikle hazırlayacağınızı tahmin ediyorum.

Damgalı pulları toplarken, pulu daha iyi tanıyacaksınız, pulun özelliklerini öğreneceksiniz. Böylece damgasız posta pulunun kıymetini daha iyi bileceksiniz. Bu bilinç ile daha kıymetli bir kolleksiyona sahip olacaksınız.

Geçen sayımızda da belirttiğimiz gibi, evinizde, akrabalarınızda ve dostlarınızda bulacağınız bütün pullu mektup zarflarını toplayınız. Topladığınız pullu mektup zarfları çoğalınca, zarfta bulunan pulun, kenarından birer parmak pay bırakarak, makasla kesin. Zarftan ayırdığınız bu kâğıtlı pulları su dolu bir kabın içine koyun, 15-20 dakika sonra, pullarla kâğıtların birbirlerinden kendiliğinden ayrıldığını göreceksiniz. Kâğıtlarından ayrılmış pulları, su dolu kaptan alarak, açık bir gazetenin üzerine, yüzleri gazeteye gelecek şekilde sıralayınız. Buraya kadar olan işlemleri pul maşası ile yapabileceğiniz gibi, elle de yapabilirsiniz. 10-15 dakika sonra pulların kurumaya başladığını göreceksiniz. Pulların kenarları hafifçe kalkmaya başlayınca, yani pullar iyice kurumadan pul maşası ile birer birer, kalın bir defterin veya kitabın arasına koyun. Daha sonra defteri veya kitabı kapatarak, üzerine ağırlık koyunuz.

Bu anlattıklarımız birinci aşamasına pulların yıkanması, ikinci aşamasına ise pulların ütülenmesi denir.

4-5 saat sonra veya bir gün sonra, defter veya kitap arasındaki pulları çıkarınız. Artık onlar kurumuş ve ütülenmiş olarak, kolleksiyonunuza konulmak üzere hazırdır.

Bütün pulları defter veya kitabın arasından çıkardıktan sonra, onları bir masanın üstüne yayınız. Bütün pulları tek tek kontrol ediniz. YIRTIK, DANTELİ KOPUK, DAMGASI ÇOK KOYU, DAMGASI ÇOK KİRLİ olan pulları hiç düşünmeden ATINIZ. Zira böyle pulların hiçbir filatelik değeri olmadığı gibi, bunları kolleksiyonunuza koyduğunuz takdirde, kolleksiyonunuzun değeri düşecektir.

Masanın üzerinde bulunan pullara dikkatle baktığınız takdirde, birbirinin aynısı olan pulların birden fazla olduğunu göreceksiniz.

İşte bundan sonra filatelik sorunlarınız başlıyor demektir.

● Damgalı pulları zarfların üzerinden KATİ SURETLE çekerek veya yolarak ayırmayınız. Arkasında kâğıt kalmış veya örselenmiş (kâğıdı incelmiş) damgalı pulların, hiçbir filatelik değeri yoktur. Damgalı pulları mutlak surette yıkanarak, kâğıtlarından ayrılması gerekir.

● Bu safhadan sonra bütün pulları mutlak surette pul maşası ile tutun, özellikle damgasız pulları terli, ıslak, kirli elleriniz ile tutmayınız. Damgasız pulların arkasındaki zamklı kısma çıkacak parmak iziniz o pulun değerini düşürecektir. Aynı şekilde, kendisi veya danteli kırılmış, katlanmış yırtık veya dantelleri kopmuş damgalı pulların da hiçbir filatelik değeri yoktur. Bu nedenle daima PUL MAŞASI kullanınız.

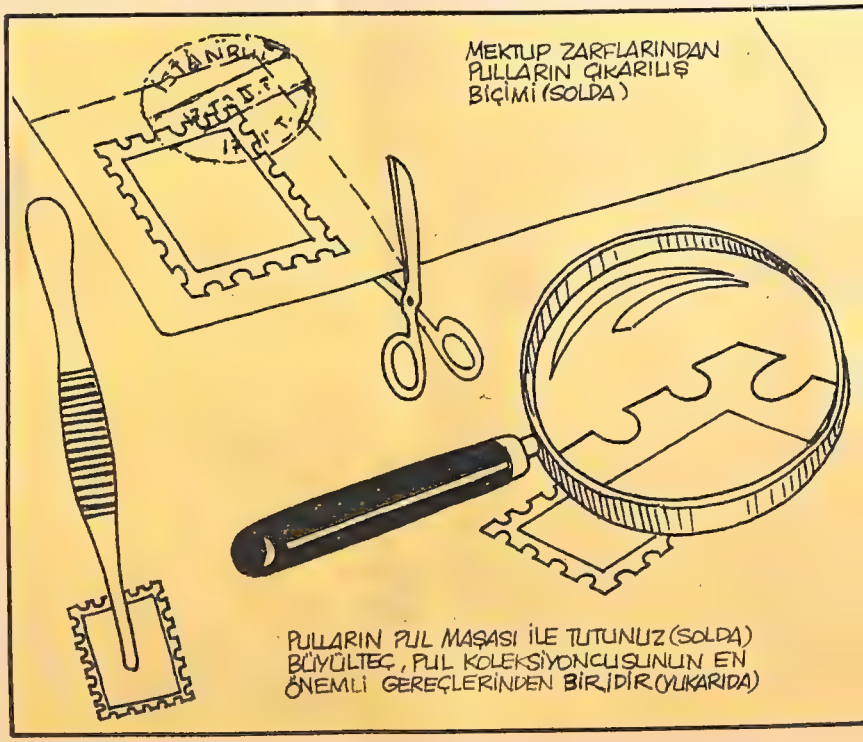

KAĞIT PAŞA

MERHABA Can çocuklar! O gün: "Bugün konuk monuk gelmese de başımı lesem," diye geçiriyordum içimden... Bir haftanın yorgunluğunu, kendime bir kahve yaparak ve bir de çubuk tüttürerek çıkarmaya hazırlanıyordum. Kahvenin suyunu, şekerini, kahvesini koymuş, köpüklü olsun, diye hemen ateşin üstüne koymayarak kaşıkla iyice karıştırıyordum. Bir taşımlık kaynatıp fincana dökecektim ki "zzzıırrrnnn" diye kapı zili. Buyurun işte, rahat rahat bir kahve içmeye olanak yok.

Kapıyı açınca bizimkileri karşımda bulmaz mıyım? Kimler mi? Kimler olacak, bizim yeğenler, ikizler: Cenk'le Cem...

Yine omuzlarında fotoğraf makinesi, yine ellerinde çantaları...

— Yahu çocuklar, dedim, bir yorgunluk kahvesi bile içmeye bırakmıyorsunuz insanı...

İkisi de boynuma atıldılar:

— Ah sevgili Taşkın Amcacığımız, sen bizi kırmazsın... Daha gerçeği, kıramazsın... Şöyle yarım saatçik oturup gideceğiz...

— Yine gazetecilik mi?

— Nasıl da bilirsin, diye sırıttı Cenk... Cem de onu onayladı:

— Evet sevgili Amca.. Yine küçük bir röportaj...

Konuk odasına geçtik... İçimden: "Yine bir şeytanlıkları var bunların," diye geçirdim. Cem baklayı ağzından çıkardı:

— Bizim gazetenin röportajları, sayende birinci planda... Bu kez de böyle olacağı kesin... Sıkı dur soruyorum: **"Yeryüzünün en önemli maddesi nedir?"**

Bu çocuklar gerçekten zor soruyorlar insana... Ama hiç düşünmeden yanıtladım:

— Kâğıttır...

Bir süre sustular...

Yanıtımın önemine varamamışlardı.

Sessizliği yine ben bozdum:

— Ne o, dut yemiş ispinoz kuşu gibi susuyorsunuz?

— Böyle bir yanıt alacağımızı hiç ummuyorduk. Biz, daha başka şeyler bekliyorduk yanıt olarak...

— Bakın çocuklar, diye başladım... Kâğıt, insanlık hizmetindeki en büyük gereçtir. İnsanoğlunun, doğumundan ölümüne kadar, yanından hiç eksik olmayan, ne ayakkabısıdır, ne gömleği... Yalnızca kâğıttır can yoldaşı. Doğduğumuz zaman nüfus dairesine ilk verdiğimiz bildirge kâğıda yazılır... Ölümde de öyle, nüfus kâğıtsız insanları gömmezler...

Bizim yeğenler birbirlerine bakıyorlardı şaşkınca. Cem:

— Bak bunu hiç düşünmemiştik biz, doğru, dedi...

Ben sözlerimi sürdürdüm:

— Gazetelerimizi ona basmıyor muyuz? Ders kitaplarımız onsuz olur mu? Şöyle günlük yaşamımıza bir bakınız... Kâğıtsız bir şey olur mu? Manavdan bir kilo domates alsak kesekâğıdına koymak zorunlu... Vapura binseniz, otobüse atlasanız biletiniz kâğıttan...

Cenk:

— Ya paralarımız, paralarımız, onlar da kâğıttan değil mi? diye mırıldandı...

Ben:

— İyi buldun Cenk, diye onayladım onu... En önemlisi de galiba bu, kâğıt olmasa paralarımız nasıl ve neden yapılırdı? O, olmasa, ben bu yazıyı okurlarıma nasıl iletebilirdim?

Cem:

— Kâğıt olmasa Milliyet Çocuk Dergisi nasıl çıkardı? Bu güzel dergimizi nasıl ve nereye basardık? diyerek çok parlak bir örnek verdi.

Ben:

— Gördünüz mü, diye sözünü kestim... Kâğıt, yeryüzünün en önemli ve görkemli maddesidir. Kitaplarımız ona basılır... Bilim kitapları, romanlar, en parlak kâğıtlı dergiler, ders kitapları, defterler, bloknotlar, masa ajandaları, duvar ve el-cep takvimleri, uçurtmalar onsuz olabilir miydi? Bence yeryüzünün, insanlık hizmetindeki en önde gelen buluşu, kâğıdın bulunmasıdır.

Cenk:

— Uluslar, aralarındaki en büyük anlaşmaları, antlaşmaları kâğıt üzerine dökerek imzalarlar...

— Savaşlar, barış antlaşmaları onun aracılığıyla sona erdirilebilir, diye ekledi Cem.

Ben:

— Gördünüz mü çocuklar, diyerek düşüncemin gerçekliğinin keyfini çıkardım. Örneğin, sizin sünnet çağrınızı yaldızlı davetiyelere basmadık mı? Yarın, inşallah "Dünyaevi"ne girerken, eşi dostu çağırmak için yine onun aracılığını isteyip allı-morlu davetiyeler çıkarmayacak mıyız? Ya, insanlar, birbirlerinden uzaktayken, hasretlerini kâğıt aracılığıyla biraz olsun azaltmaya çalışmazlar mı? Yani mektuplaşmazlar mı? Zarfımız kâğıt, mektubumuz kâğıt değil mi?

— Tüm yaşamımızı etkileyen kâğıdın önemini şimdi daha iyi kavradık, dedi Cenk...

Cem de onu onayladı:

— Şöyle bir bakarsak, onu günlük yaşamımızda hep yanımızda buluyoruz... Gerçek bu... Yeryüzünün en önemli maddesi kâğıt Taşkın Amca...

— Evet çocuklar, dedim... Ancak unutmayalım ki, onu, iyi amaçlar için kullanmalıyız. Kâğıdın namusu biz insanların elinde. Onun beyaz bağrına güzel şeyler yazmalıyız ki, insanlığa yararlı olabilelim... Küfür, nefret, düşmanlık, kışkırtma ve kötülüğe âlet etmemeliyiz onu... Bizim de kâğıda karşı böyle bir sorumluluğumuz vardır çocuklar, değil mi?

Cenk atıldı:

— Çok haklısın Taşkın Amca, dedi... Bu kadar önemli bir gereci adını KAĞIT PAŞA koymalıyız...

Cem de bağırdı:

— Evet, evet, çok güzel... Kâğıt Paşa, Kâğıt Paşa!.. Hem de sırmalı, parlak giysili, eli kılıçlı, göğsü madalyalı, anlı şanlı bir paşa! Yaşasın Kâğıt Paşa!..

Ben:

— Hadi günümüz Türkçesiyle çağıralım!.. Yaşasın General Kâğıt!.. dedim...

Üçümüz de farkında olmadan: "Yaşasın General Kâğıt!" diye bağırmışız...

Tümünüze kâğıtlar gibi parlak ve ak yarınlar dileyerek!..

KEEGAN

ÜNLÜ FUTBOLCU, "FUTBOLCU OLMASAYDIM YİNE BAŞARILI OLURDUM," DİYOR

Şu sıralarda İngiltere'ye dönmeye hazırlanan Keegan'a Alman seyirciler büyük sevgi gösterisinde bulunuyorlar

KEVİN Keegan. Günümüzün en popüler futbolcularından. İngiltere'nin Avrupa Kupası'nda en büyük kozu. Şimdi yalnız İngiltere'de değil, bütün gözde futbolcular gibi Avrupa'da adından söz ediliyor. Keegan, Almanya'da da halkın gözdesi oldu. Alman seyirciler, Keegan'ın İngiltere'ye dönmesinden ötürü üzüntülerini belirtiyorlar. Keegan'ın bu başarısı yalnızca iyi bir futbolcu olmasından değil. Aynı zamanda çok centilmen bir futbolcu, örnek bir sporcu. İngiltere Millî Takımı'nın kaptanı olan Keegan, geçtiğimiz yıl iki kez yılın futbolcusu seçildi. 29yaşındaki Kevin Keegan, hayat üstüne görüşünü şöyle özetliyor:

"Kendi zenginliğini bilmeyen insan hiçbir zenginliği bilemez. Hayata saatte 100 mil hızla hazırlandım. Eğer futbolda başarılı olmasaydım, başka bir alanda mutlaka olurdum."

Keegan'a günde yüzlerce mektup birden geliyor. Hepsini yanıtlamakta güçlük çektiğini söylüyor. Yanıtlayamadığı 17.000 mektup bekliyormuş evinde. "Karımla birlikte yanıtlamaya çalışıyoruz," diyor, "Ama bir gecede ancak 30 mektup yazabiliyoruz." Keegan'ın 25 yaşındaki karısı Jean, en büyük destekçisi. Bir de 17 aylık kızları var. Adı: Laura.

Keegan, resim ve tarih öğrenimi de görmüş. Bu konuda söylediği de çok ilginç: "Bir zamanlar benim

için tek mümkün mesleğin dinî resimler yapmak olduğunu sanırdım."

Keegan'ın Almanya'dan ayrıldığı şu sıralarda Alman gençleri stadlarda gösteriler düzenliyorlar, pankartlar asıyorlar. Bu pankartlarda, "Seni seviyoruz Keegan", "Kevin Almanya'dan gitme" gibi sözler yer alıyor.

Keegan futbolculuğu üstüne de şunları söylüyor: "Teknik olarak ben yılın futbolcusu sıfatını kazanacak en son futbolcuyum. Kendi olanaklarımla yaşamayı öğrendim. Beni ben yapan çalışma hızımdır. Çocuklara her zaman iyi bir futbolcu olmak için futbolcu doğmanın gerekli olmadığını söylerim. Eğer çok çalışırlarsa zirveye ulaşırlar."

Keegan'ın bir günlük yaşamının yarısı futbola, yarısı işlerine, geri kalanı da uykuya ayrılıyor. En az 9 saat uyuduğunu söylüyor. Futbolun dışında yaptığı ticaretten kazandığı paranın futboldan aldığının iki katı olduğunu belirtiyor. En çok da vergilerden yakınıyor.

Keegan her yönüyle ender bulunan futbolculardan birisi. Centilmenlik, kondüsyon, iyi futbol, teknik Keegan'ın özellikleri arasında. Dünyaya bugüne kadar bu nitelikleri toplayan çok fazla futbolcu ve sporcu gelmemiştir. Bu tür futbolcular arasında artık şimdi unutulmuş olan bazılarını sayabiliriz. Brezilyalı Pele, Garrincha, Didi; İspanyol Di Stefano, Zamora; İtalyan Fachetti, Rivera; Sovyet Yaşin; İngiliz Matthews; Macar Puşkaş vb.

Ülkemizde de bir zamanların Lefterleri, Turgayları, Metinleri, Keegan'ın çizgisinde oynamışlardır.

– Küçük balık: Oh! Kurtuldum...

PERU'DA BİR TUZ ÇÖLÜ:

Üç gün içinde ancak 200 kilometre ilerlenilebilen bir yolculuğun öyküsü...

SİZE bir çölden söz edeceğiz dersek, fazla heyecanlanmayabilirsiniz. Tabiî, bu doğal, çünkü dünyanın dört bir yanında uçsuz bucaksız çöller var, siz de bunları hayalinizde canlandırabilirsiniz. Aynı şey, tuz için de geçerli. Tuzla ilgili en bilimsel yazılar bile size çok önemli gelmeyebilir, çünkü tuzu yeterince tanıdığınıza inanırsınız.

Ama biz size, şimdi Peru'daki bir tuz çölünden söz edeceğiz. Uçsuz bucaksız, bembeyaz bir çöl. İsterseniz, gelin bu olağanüstü çölün öyküsünü, onu bir Renault ile aşmak isteyen üç Fransız gencinin ağzından dinleyelim:

"Sabahleyin, La Paz'ı, Uyuni'ye bağlayan yönde yola çıktık. Güneybatıya doğru yolumuz. Yolda birkaç lama sürüsüyle karşılaşıyoruz. Akşamüstüye yakın, Salar'a varıyoruz ve Şili sınırına doğru yönümüzü değiştiriyoruz. Tuz tabakaları gitgide daha zorlu olmaya başlıyor, bizim için. Ve birden tekerlekler dönmez oluyor. Projemize yazık oldu, Salar'ı hiçbir zaman aşamayacağız, diye düşünme zamanı neredeyse. Arabadan çıkmaya olanak yok. Bir saatlik bir uğraşma sonucu ve tuzun ayaklarımızı sanki parçalarcasına yoklamasına aldırış etmeyerek, arka tekerleği oynatmayı başardık. Bu arada, dizboyu tuzun altında direngen bir tabaka bulduk; ayaklarımızı yere basmak için gerekliydi, bu. Yeniden yol almaya hazırlanıyoruz. Bizi uzun süredir izlediğini söyleyen bir köylü geliyor yanımıza. "Bu saatte Salar'ı geçemezsiniz. Çok tehlikeli olur. İsterseniz Taruma'ya evime gidelim. Dinlenin. Yarın size Llica'ya giden en elverişli yolu gösterebilirim" diyor içtenlikle.

Şirin bir köy evinde, karısı bize çorba sunuyor. Konserveden ne kadar da bıkmışız. "Yağmur mevsi-

mi çok uzadı bu yıl, hâlâ yer yer büyük su birikintileri var, Salar'da. Doğu rüzgârı suyu kıyıya doğru itiyor. Ama Llica'dan sonra daha rahat bir yolculuk yapacağınıza inanıyorum" diyor köylü kadın. Buralarda kadınların da çölü iyi tanıdıkları belli oluyor, hemen.

Salar'la yeniden karşılaşmamız olağanüstüydü. Sonsuz bir beyazlık, zımpara kâğıdını andıran uçsuz bucaksız bir alan. Araba kayıyor, hepimiz tavana yerleşiyoruz ve tuz yolunda kendi haline bırakıyoruz. Saat onbire doğru, batı kıyısı beliriyor: Llica, önemli son durak ve çölü geçmek için gerçekten harekete geçeceğimiz nokta. Dağlar yavaş yavaş uzaklaşıyor bizden. Ve tuzlar arasındaki dünyaya yeniden dalmak üzere ayağımızı topraktan kesiyoruz.

Saat yediye varıyor. Akşamın yedisi. Endişe veren su birikintileri görünüyor ve yavaş yavaş büyümeye başlıyor önümüzde. Yavaşlamamız gerekecek. İşte tuzlu su gücünü göstermeye başlıyor. Arka cam, kalın bir tuz tabakasıyla kapanıverdi bile. Üzerinde ilerlemeye çabaladığımız suyun derinliği 20 santimetre kadar var. Bu da endişelerimizi artırıyor. Motoru çalıştırır nitelikte tutabilmek için, hızımızı saatte 30 km'ye ayarlıyoruz. Güneş çekiliyor. Yola devam etmek söz konusu değil, geceyi burada geçirmek zorundayız. Isı çok çabuk düşüyor geceleri. Temmuz ayında olmamıza karşın, 15 derecenin altında bir sıcaklık olduğunu hissediyoruz. Ay beliriyor gökyüzünde ve bir anda çiftleşiyor. Biri yukarıda, diğeri çölün üzerinde. Her şey sakin, yıldızlar pırıl pırıl ve ay gibi her birinin iki görüntüsü var. Bu derin sessizlikte, uykumuz hemen geliyor.

Ertesi sabah, daha kararlıyız, çölü aşmakta. Önümüzde tuzun dışında hiçbir şey görünmüyor. Yeniden yola koyuluyoruz. Ancak her üç kilometrede bir durup, motoru temizlemek gerekiyor. Öğleye doğru, sadece 33 kilometre yapabildik ve şimdi de tüm radyatörü bıçakla temizlemek gerekiyor, tuzlardan. Terslikler birbirini izliyor işte: Kalan erzakımızı kontrol ediyoruz, iki litre kadar su, biraz köfte, iki kutu sardalya konservesi, yağ ve tuz! Serge, yardım aramak için motorunu kullanıyor. Yirmi dört saat içinde dönmezse, çaresizliğimiz artacak. Serge'in uzaklaşışını izlerken, içinde bulunduğumuz durumu düşünmemeye çalışıyoruz.

Bu sabah, her şey belli olacak. Sabah dokuza doğru, anlam veremediğim bir gürültü duyuyorum. Kafamızı terketmeyen bir düşünce var: Nasıl delirmiyoruz? Uzaktan bir nokta beliriyor. Serge dönüyor olmalı. Hiç bitmeyecek gibi gelen bir süre sonunda, bunun bir kamyon olduğunu anlayabiliyoruz. Üzerimize üzerimize geliyor işte. Birkaç kilometreye kadar yaklaştığında, yönünü değiştiriyor, kuzeye doğru. Ne yapmak istiyor? Birden, bir düşünceyle aydınlanıyoruz. Yardım çağrısı için olabilir bu yönleniş. On dakika kadar sonra kamyon yanımızdaydı. Serge ile birlikte "Viking" askerleri olduklarını sonradan öğrendiğimiz birkaç adam da kamyonun içinde. Yeniden buluşma kutlanıyor. Serge, bize, varacağı yere on kilometre kadar kala, motorunun arızalandığını söylüyor. Motorunu, kırk santimetrelik su birikintisinde itmek zorunda kalmış. Ama Colchani köyüne varmayı ve bize yardım ulaştırmayı başarmış. Kurtarıcılarımız, arabayı kamyona bağlayarak 32 kilometre çektiler bizi. Llica'dan bu yana ve üç gün içinde ancak 200 kilometre yol alabilmiştik."

BİR AVUÇ HIRSIZ 16

yazan: nina bawden

ZIRVA BİR YASA

KESİN bir plan yapmadan bizi görmemeli."

"Ne planı?" diye sordu Rosie.

"Henüz düşünmedim," dedi Sid.

Algy, "Ne yapacağımızı söyleyeyim," dedi. "Eğer Sid'in dediği gibi parayı üzerinde taşımıyorsa, odasının içinde bir yere saklıyor demektir. Bekleriz dışarı çıkmasını. Sonra içeri girer ve sakladığı yerden alırız."

"Yani çalacak mıyız parayı?" diye bağırdı Rosie.

"Buna çalma denmez ki. Onun parası değil bir kere..."

"Hiç farketmez," dedi Sid. "Aptallaşma Algy. Bu da bir tür hırsızlık sayılır."

"Anlayamıyorum," diye ısrar etti Algy.

"Ben de" dedim, "Madem ki parayı ninemden çaldı. Biz de onu geri alabiliriz."

"O kadar kolay değil," dedi Rosie. "Bizim bir komşumuz vardı. Çim biçme makinasını bitişik komşusuna ödünç verdi. Sonra ikisi kavga ettiler. Adam makinayı geri vermedi. Vermeyince bizim komşu gidip makinasını bahçeden aldı. Öteki adam polis çağırdı. Bizim komşu makinayı çalmaktan ve komşusunun bahçesine izinsiz girmekten suçlu bulundu."

"Ne saçma şey," diye bağırdı Clio.

"Belki ama, yasalar böyle," dedi Sid.

"O zaman çok zırva bir yasa bu," diye ısrar etti Clio. "Bunun hem bizimle ne ilgisi var?"

"Ne demek istiyorsun? Yasalar herkese aynıdır."

"Biliyorum bunu," diye ayak diredi Clio. "Demek istediğim benim, eğer parayı geri alırsak Bay Gribble polise gitmeye cesaret edemez. Bu Rosie'nin çim biçme makinasının sahibi adamın işinden çok farklı bir şey. Yalnızca ödünç aldığı için polise haber vermiş. Çalmamış ki... Ama Bay Gribble öyle mi ya? O bir hırsız."

Söylediklerinde biraz doğruluk payı vardı. Fikrimi söyledim. Sid derin bir göğüs geçirdi ve böyle saçma bir tartışmanın tam bana göre bir şey olduğunu söyledi. "Biz yasalardan söz ediyoruz, Clio yakalanmamaktan. Tam kadınca bir mantık..." dedi soluyarak.

"Yakalanmamak tabiî ki çok önemli" dedim inatla. Sid homurdandı: "Yasalar da öyle!"

"Kavgayı bırakın" dedi fısıltıyla Algy. "Biri geliyor."

Haklıydı. Bir erkek sesi: "Hadi bakayım çıkın oradan" dedi ve bir el fenerinin ışığı tam gözlerimi aydınlattı.

Sürünerek olduğumuz yerden çıktık. Adam uzun boylu ve gözlüklüydü. "Ne yapıyorsunuz burada? Biliyorsunuz ki burası özel bir yerdi."

"Hiçbirimizden tek ses çıkmadı. Neden sonra Clio, "Hiç, sadece oynuyorduk," dedi.

Adam feneri kızın yüzüne tuttu. Sarı saçları ışığın altında parıldadı ve gözleri olduğundan daha kocaman ve masum gözüktü. Adam daha nazik bir sesle, "İyi ama burada oynamamalısınız. Haydi gidin ve kendi evinizin bahçesinde oynayın bundan sonra" dedi.

Bahçe kapısına doğru yürürken kendimizi pek aptal hissediyorduk. Caddeye çıktığımızda, "Hepimiz büyük birer budalayız" diye söylendi Sid aksi aksi. "Yarım saat bile sesimizi çıkarmadan duramadık."

Bisikletlerimize binerek yola koyulduk. Birbirimizin yüzüne

akamıyorduk. Bir süre sonra Algy, Yarın ne yapacağız?" diye sordu.

"Bölüneceğiz," dedi Sid. "Evi gözlemeyi sürdüreceğiz ama ikişer kişer. Bu iş için hepimiz çok kalabalığız. Tatsızlık ondan çıktı. Bir fil sürüsü gibi sesler çıkardık."

"Sen de en az bizim kadar, ses çıkardın" dedi Algy sertçe.

"Bence en iyisi tek kişi beklemeli," dedim. "İnsan kendi kendisiyle kavga edemez ki..."

Sid sesimdeki acılığı dikkate almayarak, "İki kişi olmalı" dedi. 'Bakarsın bir aksilik olur. Birisi Gribble'ı izlerken öteki gidip yardım çağırabilir. Yarın sabah gazetelerimi dağıttıktan sonra saat sekizde ilk nöbeti ben tutayım. Rosie sen de benimle gel."

"Neden ben değil?" diye sordum.

Sid sabırla gülümsedi, "Çünkü Gribble'ı tanıyan senle benden başka kimse yok aramızda. Birisi onu gözlerken ötekiler de onu tanımalı. Saat onbire dek evden çıkmazsa sen gelip Rosie'yi gönderirsin. Bu arada da yanında bir başkasını getirirsin. O zamana dek de evde otur. Bakarsın bir şey gerekir sana telefon ederiz."

"Peki. Sonra ne yapacağız?"

Sid endişeli göründü, "İzleyeceğiz," dedi biraz durakladıktan sonra. "Nereye gittiğini, ne yaptığını gözleyelim. Belki parlak bir fikir gelir ondan sonra."

Sessizlik oldu bir an.

Sonra Clio, "Bana sorarsanız, konuş babam konuş. Aslında pek de bir şey yapmayacaksınız değil mi?" dedi.

Kimse yanıtlamadı. Sid bisikletine eğilmiş zincire bakar gibi yapıyordu.

"Kimse sana sormadı" dedim. Ama sözümü sürdüremedim. Clio haklıydı aslında. Her ne kadar Sid yarın plan yapacağını söylüyorsa da, bunu bir oyun gibi almıştık. Gribble'ın evini gözlemek, ya da evden çıkınca izlemek ninemin parasını geri almak demek değildi. Bir hırsızı izlemek başka şeydir, onu yakalamak başka... Casus olarak bile pek başarılı olduğumuz söylenemezdi. Çalılıkların arasında yakalanacak kadar gürültü yapmamızdan da belliydi bu.

Hepimiz budala birer çocuktuk. Yapabileceğimiz bir şey yoktu.

"Ben vazgeçiyorum" dedim. Birden kendimi öylesine kızgın hissettim ki, artık orada bir dakika bile kalamazdım. Sid'e kızgındım çünkü o her zaman parlak fikirler, büyük planlarla ortaya çıkar, ama iş eyleme gelince yerinden kıpırdamazdı. Kendime ise daha da kızgındım. Sid'i yeteri kadar tanıyordum. Ninemin dediği gibi, "Çok lâf az iş" yapanlardandı. Kendi planımı kendim yapmalı, Sid'e fazla güvenmemeliydim.

Bu kızgınlıkla öylesine deli gibi gidiyordum ki, sonunda birkaç yanlış dönüş yaptığımı anladım. Aklım başıma geldiği zaman hiç tanımadığım bir yerde olduğumu ayrımsadım. Sonradan aklıma, yolu Algy'ye Sid'in tarif ettiği, benim de Algy'yi izlemekten başka hiçbir şey yapmadığım geldi. Algy'yi öylesine dikkatsizce izlemiştim ki, sağıma soluma bakmak aklıma gelmemişti. İşte onun için de yönümü bulamamış, hiç bilmediğim yerlere gelmiştim. Karanlıkta birbirine çok benzeyen ağaçlıklı yollar ve birbirinin eşi evleri görünce insanların geceleri evlerini nasıl bulduklarını merak etmeye başladım.

Yolu soracak kimse yoktu ortalıkta. Tüm çevre öylesine boştu ki, burada yaşayan insanların kış uykusuna yattıklarını bile sanabilirdiniz. Evlerden birinin kapısını çalmayı düşündüm. Bir köşeyi döndüğümde, öteki yoldan doğru, bir adamın geldiğini gördüm. Bisikletimi ona doğru sürdüm. Bir elektrik direğinin altından geçiyordu şimdi. Yüzüne ışık düştü, birden gördüm adamı!.. Bay Gribble'dı.

Bay Gribble öteki köşeyi dönerek gözden yitti.

"Hadi izle Algy," dedi Sid.

Algy bisikletine atladığı gibi arkasına düştü. Sid elini bisikletimin gidonuna koydu. "Dikkatli ol!" dedi. "Hepimiz arkasına av köpeği gibi düşmek istemiyoruz. Bu onu sadece korkutur. Bırak Algy izlesin. Biz de Algy'yi izleriz. Böylece göze pek gözükmeyiz."

Clio'yu bisikletinin arkasında taşıdığı için Sid hızlı gidemiyordu. Tabiî ki, Rosie de o komik bisikletiyle fazla hız yapamazdı. Köşede durup onları bekledim. Bay Gribble dönüp arkasına doğru şöyle bir baktı ama koca caddede, ıslık çalarak, bisikletini onarmaya çalışan, avlak bir oğlan çocuğundan başka kimseyi göremedi. Bu cadde asıl ana caddeyle bitişiyordu. Caddenin iki yanındaki floresan lâmbalarını görebiliyordum durduğum yerden. Bay Gribble caddeye çıkar çıkmaz biz de bisikletlerimizi hızlandırıp arkasına düştük.

Ana cadde kalabalıktı. Bir yığın araba ve insan vardı. Yanımızdan hızla bir otobüs geçip ilerde durakta durdu. Bay Gribble koşmaya başladı va otobüse yetişip sahanlığına atladı.

Otobüs hızlandı. Algy de arkasından. Kafasını öne eğmiş deli gibi sürüyordu bisikletini.

"İşte bu çok tehlikeli!" dedi Rosie arkamdan doğru. Küçük bisikletinin üzerinde olanca hızıyla gidiyor, siyah saçları arkaya doğru havalanıyordu. Bu haliyle süpürgeye binmiş bir cadıdan farkı yoktu.

"Annesi ne diyecek bu işe?" Rosie'ye sırıttım ve onu geride bırakarak vitesi en hızlıya aldım. Ne denli hızlı gidersem gideyim, otobüs benden hızlı gidiyordu.

HAFTAYA:
ADAMI SIKIŞTIRIYORUZ

ŞİDDET DÜŞMANI BİR İMPARATOR

Roma imparatoru Nerva stadyumdaki kanlı olaylara son verince yozlaşmış Romalıların tepkisiyle karşılaştı

ROMALI imparator Domitian öldürüldükten sonra herkes onun yerini almaya kimin cesaret edebileceğini merak ediyordu. Julius Caesar'ın öldürülmesinden sonraki 150 yıl içinde Roma'nın başına 11 imparator geçmişti. Bunlardan altısı vahşice öldürülmüştü. İmparatorların yaşamları ve öldürülme biçimleri İS I. yüzyılda Roma'daki güvenliksiz düzeni yansıtıyordu. Ortada gerçek olan bir şey vardı. O da kötü bir imparatoru öldürmenin hiçbir şey getirmediğiydi. Çünkü öldürülenin yerine geçen ondan daha kötü birisi oluyor ve yeni katillerin bıçaklarını bilemesine yol açıyordu.

Ama bu kez durum başkaydı. İS 96 yılında Roma İmparatoru olan Nerva Cocceins adında bir yargıcın oğluydu. Nerva, imparator olduğu zaman 60 yaşındaydı. İki yıldan az bir süre tahtta kalan Nerva'nın Roma tarihinde çok önemli bir yeri yoktur. Ama önemli olan, Nerva'nın Senato tarafından barış umutlarıyla seçilmesiydi. Yıllardan beri ilk kez bir imparator, ordu tarafından atanmıyordu.

Böylece karanlık bir ortamda daha iyiye doğru ilerleyen Romalılar, liderlerini seçme yöntemlerinin kendi başlarına sürekli bela açtığını yavaş yavaş anlıyorlardı.

Başlangıçta imparatorlar bir aileden seçiliyorlardı. Julius Caesar'ın üvey oğlu Octavius'un akrabaları imparator oluyordu. Bunların hepsi birbirinden acımasız hükümdarlardı. Hepsinin de sonları ölümle noktalanmıştı.

Nerva'dan önce imparatorları ordu atıyordu. Askerler bir generali hükümdar seçiyorlar, o da giderek askerî bir diktatör oluyordu. Diktatör, Senato'nun kararlarına uymuyor ve ara sıra ordunun gözüne girmek için bazı senatörleri öldürtüyordu.

İmparator Domitian'ın katilleri önceden Nerva'yı imparator olarak görüyorlardı. Bunun için ortada bir başka aday yoktu. Senato da, Nerva'yı imparator olarak ilân etti. Yeni imparatorun daha iyi davranacağını umuyordu. Senatörlerin Nerva'dan duymak istedikleri ilk söz kendilerinin öldürülmeyeceğiydi. Ama bu sözü zaten bütün imparatorlar başa geçince veriyorlar ve uygulamıyorlardı. Ama Nerva'nın uygulayacağından umutluydular. Çünkü Nerva, Domitian ya da Caligula gibi diktatör yaratılışlı bir kimse değildi; sakin ve anlayışlıydı.

Roma halkının bir merakı da yeni imparatorun Colosseum'daki oyunları ve gösterileri kaldırıp kaldırmayacağıydı. Çünkü oyunların düzeni imparatorlara göre değişiyordu. Bazıları gösterileri azaltıyorlar, bazılarıysa çoğaltıyorlardı.

Nerva, çabucak işe koyuldu. Önce hükümetin tüm yetkilerini Senato'nun elinde topladı. Senato ise kamu harcamalarında kısıtlama istedi. Oyunların çoğu kaldırıldı. Yani, bu uygulamayı günümüzde canlandırırsak tüm futbol karşılaşmaları yasaklanmış oluyordu.

O dönemde Romalıların en düşkün oldukları oyunlar kanlıydı. Bunların başında gladyatör dövüşleri ve vahşi hayvanlarla yapılan güreşler geliyordu. Cahil olmayan Romalılar ise bu tür oyunlara karşı çıkıyorlar ve bu oyunların halkın gözünü boyamak için düzenlendiğini biliyorlardı.

Bu yüzden Nerva'nın oyunları kaldırması çok cesurca bir girişimdi. Kısa zamanda sokaklarda gösteriler başladı. Ordu da sık sık ayaklanıyordu.

Nerva'nın şanssızlığı herkese iyi niyetle davranmasıydı. Ama yozlaşmış Romalılar daha acımasız, kan düşkünü bir diktatöre alışmışlardı. Roma İmparatorluğu'nun çeşitli bölgelerinde yer yer ayaklanmalar başladı, ancak bu toplu bir isyana dönüşmedi.

Ama Roma'da Nerva'nın sarayına saldırıya geçildi. Çevresindeki konsüllerin hepsi öldürüldü. Yaşlı imparator ise kendisinin öldürüleceği ânı sakinlikle bekledi. Ama öldürülmedi.

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayımlayalım...

LEYLA KÖKER: Yaşım 14. Müzik dinlemeyi, kitap okumayı ve basketbol oynamayı severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum. Adres: E.M.H. Lisesi Ortaokul 2/A Sınıfı No: 29 34 Elbistan-K.MARAŞ

ARDA ARCASOY: Yaşım 8. Boş zamanlarımı kitap okuyarak ve televizyon seyrederek geçiririm. Ayrıca oyuncak araba biriktiriyorum. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum. Adres: Kıbrıs Sok. Yonca Ap. 18/14 Güvenevler-ANKARA

ZEHRA KILIÇKALKAN: Yaşım 13. Şiir, fıkra yazar, karikatür çizerim. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi ve spor yapmayı severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum. Adres: 10. Sok. No: 28/B Karşıyaka-İZMİR

EROL ULUSOY: Yaşım 12 Müzik dinlemeyi ve bütün spor dallarını severim. Boş zamanlarımda resim çizerim. Kartpostal ve pul biriktiririm. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum. Adres: Sanayi Mah. Kafkas Cad No: 5/A KIRIKKALE

KEMAL ENFİYECİ: Yaşım 13. Spor yapmayı, kitap okumayı, müzik dinlemeyi severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: 3. Bölge Şehin Cengiz Topel Mah. No: 804 Topraklık-ANKARA

CENGİZ EMANET: Yaşım 14. Pul koleksiyonu yaparım. Bisiklete binmeyi ve kitap okumayı çok severim. Hiçbir takım tutmam. Şimdilik uzun bir kitap yazıyorum. Bana yazanlara fotoğrafımı gönderirim. Yazışmak istiyorum. Adres: Cengiz Emanet Belediye Arkası Fırın Üstü No: 7-C Akyazı-SAKARYA

LATİF ÖZENÇ: Yaşım 13. Ortaokul öğrencisiyim. Karikatür yapmayı, fıkra yazmayı, film seyretmeyi severim. Sigara koleksiyonu yaparım. Galatasaraylıyım. Yazışmak istiyorum. Adres: Saraçilyas Mah. Eski Keşan Cad. No: 9 İpsala-EDİRNE

GAMZE ATABEY: Yaşım 11. Kitap okumayı, boş zamanlarımda müzik dinlemeyi, pul biriktirmeyi severim. Yazışmak istiyorum. Adres: Küçükbakkalköy Karaman Çiftlik Yolu No: 13 İSTANBUL

ERGÜN KALETAŞ: Yaşım 8. Şiir yazmayı, kitap okumayı severim.yazışmak istiyorum. Adres: Vişnelik Mah. Zambak Sok. No: 43/6 ESKİŞEHİR

KAMİL ELHAN: Yaşım 13. Pul ve sakız koleksiyonu yapıyorum. Boş zamanlarımda kitap okumayı severim. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Yahya Kemal Cad. Örnek Ap. No: 34/4 Yenimahalle-ANKARA

SERDAR YAMAN: Yaşım 13. Pul koleksiyonu yaparım. Futbol oynamayı çok severim. boş zamanlarımda kitap okur, gazetelerdeki bulmacaları yaparım. Yazışacağım. Adres: İPRAŞ Sitesi Sok: 10 No: 8 Tütünçiftlik-İZMİT

HATİCE HÜSEYİN: 15 yaşındayım. Özel zevklerim kitap okumak, müzik dinlemek ve spor yapmaktır. Yaşıtım kız ve erkek arkadaşlar bana yazar mısınız. Adres: Sht. Mustafa Mehmet Sok. No: 112 Göçmenköy-LEFKOŞA-KIBRIS

ERCAN KURT: Yaşım 12. Boş zamanlarımda müzik dinler, spor yaparım. Fenerbahçe takımını tutuyorum. Arkadaşlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Musa Kâzım Cad. İncirli Sok. Köprübaşı No: 1 İZMİT

İPEK ÇALDEMİR: Yaşım 13. Pul, kart, para ve peçete biriktiririm. Boş zamanlarımda müzik dinler, kitap okur, örgü örerim. Oynamayı, gezmeyi ve eğlenmeyi severim. Yaşıtlarımla İngilizce veya Türkçe yazışmak istiyorum. Adres: Emek Mah. 71 Sok. 8/8 Enerji Apartmanı ANKARA

OKURDAN OKURA

KELEBEK

Rengârenksin,
Ne güzelsin
Küçük kelebek.

Uçarsın, konarsın
Çiçekten, çiçeğe
O güzelliğinle.

Oynatırsın küçük antenlerini
Bir sağa, bir sola
Güzel kelebek.

CEM ERGEN

KARDEŞİM

Altın gibi saçların,
Deniz gibi gözlerin var,
Benim güzel kardeşim.
Her gün yanımda olmanı isterim,
Seni ben çok çok severim,
Bir dakika ayrılsam,
Hemen seni özlerim,
Benim güzel kardeşim.

ELİF UÇAR

Resim: ÖZER IŞIK

OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, resimlerinizi, öykülerinizi, kısa yazılarınızı ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz...

OKULUM

Okulumu severim
Hem de çok çok severim.
Her gün çantamı alıp
Okuluma giderim.

Orada arkadaşlarla
Öğretmeni dinlerim.
Teneffüse çıkınca
Biraz da dinlenirim.

Çıkış zili çaldı mı
Eve doğru yürürüm
Evimize geldim mi
Ders başına geçerim.

EREN AKYAR

ATAM

Saat dokuzu beş geçe
Gün Perşembe
Yıl 1938
Atam Dolmabahçe'de öldü.

Sürü melemez oldu
Kuşlar ötmez oldu
Milletimiz neşesiz kaldı.
Atam kalbimizde yaşıyor.

ESRA ALPER

MEVSİMLER

Dört mevsim var bir yılda
İlkbahar, yaz, sonbahar, kış
İlkbaharı severim
Yeni çiçekler açar
Etrafa kokular saçar..
İlkbaharı severim ben
Yazı severim ben
Denizlerde yelkenliler
Etrafta sıra bekleyenler
Gemiler uçmak için
Yazı severim ben
Sonbaharı severim ben
Yapraklar dökülür,
Yağmurlar yağar,
Okullar açılır.
Sonbaharı severim ben
Kışı severim ben
Yeni yıla gireriz
Mutlu yıla gireriz
Karlarını, yağmurlarını severim ben
Kışı severim ben.

EMEK DEĞİRMENCİOĞLU

OKURDAN OKURA

SOKAKLARDA BİR ÇOCUK

Sokaklarda bir çocuk
İnliyor inim inim
Arıyor anasını
Arıyor yana yana.

Sokaklarda bir çocuk
Dolaşıyor sokaklarda
Gece yarısı
Düşünüyor kara kara.

Sokaklarda bir çocuk
Arıyor babasını
Ağlıyor için için
Özlüyor yuvasını.

MERAL HEPER

ÇOCUKLAR

Küçüklü, büyüklü
Oynayın her zaman
Beni de unutmayın
Ben de bir çocuğum
Çocukların çeşit, çeşit
Adı var.

En çok severler
Parkı, bahçeyi
Okul çocukları
Sever bilgileri,
Okur kitapları,
Yazar defterlere
Yaşasın tüm dünya çocukları.

NEBAHAT HELVACIOĞLU

OKURDAN OKURA

KİTAPLAR

Açınca bilgi saçar,
Çeşitli bilgiler yazar.
Resimlisi, resimsizi olsa bile,
Yine de bilgi saçar kitaplar.

Renkli renkli sayfalar,
Güzel güzel yazıları.
Peri masalları yazar,
Ne güzeldir kitaplar.

CANAN ULUSOY

KİM BOYAMIŞ?

Kovboy öfkeyle seslendi:

— Atımı maviye boyayan o küstah nerede? Onunla görülecek hesabım var.

İri yarı bir kovboy ayağa kalkarak:

— Ben boyadım. Neymiş hesabım bakalım?

Öbür kovboy:

— Hiçç... Şeyy... İkinci katı ne zaman çekeceksiniz diye soracaktım da...

ŞAKİR ÖZGÖKÇELER

Resim: OZGÜR ULUS GÜLER

tatiliniz başlıyor, günler uzuyor. Zamanınızı nasıl değerlendireceksiniz? İŞTE ÖNERİMİZ!

Bu sayfayı okuyun, büyüklerinize, ailenize de okutun! Gününüzün çok küçük bir bölümünü de önerimizle değerlendirin..... İNANIYORUZ! Öğrenim devrenizde size katkısı, yaşamınızda kazancınız büyük olacak!

Öğrenmek istediğiniz, öğretmekte olduğunuz, ilerletmek istediğiniz dil için; değeri gün be gün artan, tümüyle kendi malınız olacak, sizinle birlikte aile fertlerinizin, yakınlarınızın da yararlanabileceği, dünyanın pek çok ülkesinde geçerli bir dil laboratuvarını seçin. Dünya dil uzmanlarının yapıtlarında; aktif yöntem ile, öğreneceğiniz dili doğal yolla öğreneceksiniz. Öğreneceğiniz dili; bantlarınızda, ana dilini konuşan öğreticilerin sesi ve söyleyişinden izleyecek, kitaplarınız açıklayacak, kontrol aygıtınız yol gösterecek. Anlama, konuşma, okuma, yazma yeteneğini tam kavrayabilmek için, istediğiniz bölümleri istediğiniz zaman istediğiniz kadar, tekrar tekrar zevkle izleyeceksiniz.

ALMANCA-FRANSIZCA-İNGİLİZCE-İSPANYOLCA-DİL LABORATUVARLARI

Her bir laboratuvar:
10 Lüks ciltli ders kitabı
1 Elektronik kontrol kalemi
10 Kaset (Audio bölümü)
1 Rehber kitap
1 Okuma kitabı
5 Okuma kitabı kaseti (Audio)
Sınav formları
(Başarı gösterenlere başarı belgesi)
EDERİ: Peşin: 23.400.- TL.
Taksitle: 26.000.- TL. Ayda: 1.300.- TL.

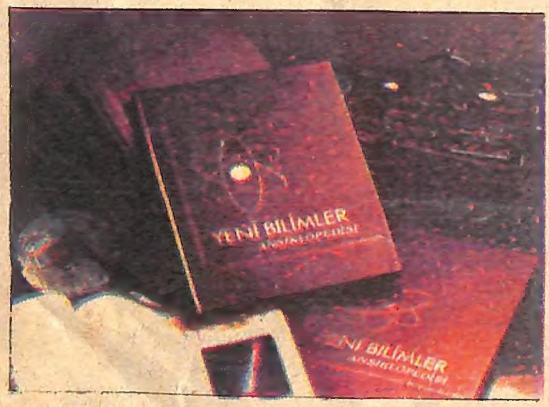

Edinmek istediğiniz yapıt veya fazla bilgi için lütfen bizimle temasa geçiniz veya bu kuponu doldurup adresimize gönderiniz.

ADRES:
BİL-SANUS
Mete Caddesi No: 18/2 Taksim-İSTANBUL
Tel: 45 28 21 - 45 30 44
Telex: 24433

TEMEL İNGİLİZCE DİL LABORATUVARI

1 Elektronik kontrol kalemi
5 Lüks ciltli ders kitabı
5 Kaset (Audio bölümü)
1 Rehber kitap
1 Lüks ciltli test kitabı
5 Test kaseti (Audio)
Sınav formları
EDERİ: Peşin: 13.9 50.- TL.
Taksitle: 15.500.- TL. Ayda: 775.- TL.

İLERİ İNGİLİZCE DİL LABORATUVARI

1 Elektronik kontrol kalemi
10 lüks
10 Lüks ciltli ders kitabı
15 Kaset (Audio bölümü)
1 Rehber kitap
Sınav formları
EDERİ: Peşin: 23.400.- TL.
Taksitle: 26.000.- TL. Ayda: 1.300.- TL.

YENİ BİLİMLER ANSİKLOPEDİSİ

Avrupa'nın en çok satan Fen Ansiklopedisi "All About Science"ın çevirisi. Türkiye'de yayınlanan yapıtlar arasında, tamamı dört renkli olarak kuşe kâğıda basılan ve her sayfası renkli, resimli olan tek ansiklopedidir. Kapsadığı konular orta öğretimde öğrencilere araştırma ödevi olarak verilmektedir.

Yeni Bilimler Ansiklopedisi, uzay çalışmaları, deniz altı araştırmaları, modern matematik, elektronik bilgisayarlar, yeni biyolojik gelişmeler, bitki ve hayvanlara ait bilinmeyen olgular gibi konularda her eğitim düzeyindeki okuyucuyu tatmin edecek kadar ayrıntılı bilgi vermektedir. Her yıl gelişen bilim dalları ile ilgili konuların yer aldığı ek bir cilt çıkarılacaktır. 6 lüks cilt, 1200 sayfa, 3600'den fazla renkli resim, şema, harita. Edinebilme koşulları: Peşin: 8.330.- TL. Taksitle: 9800.- TL. Ayda 700.- TL. Yeni Bilimler Ansiklopedisi, Spor Oyunları Ansiklopedisi ile birlikte ayda 800.- TL. taksitle de edinilebilir. Spor dallarının, karşılaşma ve yarışmalarının kurallarını, sporcu, izleyici ya da sporu tanımak isteyenlere öğretmek amacı ile hazırlanmış olan SPOR OYUNLARI ANSİKLOPEDİSİ Peşin: 1.800.- TL.

Ad Soyad: ..... Yaş:
Adres: .....
Şehir: ..... Tel:
Meslek: .....
Edinmek istediğiniz yapıtlar: .....
.....